

V.ADAMKUS:

MASKVA GALĖTŲ PASMERKTI
MOLOTOVO-RIBBENTROPO
PAKTĄ

Prezidentas Valdas Adamkus teigia nesitikįs, kad dabartinė Rusijos valdžia pripažins ir pasmerks Sovietų Sąjungos okupacinius tikslus. Tačiau jau vien kai kurie iš Rusijos ateinantys ženklai, bylojantys apie Ribentropo-Molotovo pakto pasmerkimą, būtų didelis ir laukiamas Rusijos žingsnis, mano V. Adamkus.

"Man atrodo, kad šiuo klausimu turime būti realistai. Suprantant Rusijos politinę situaciją, manau, tikėtis, jog Rusijos dabartinė valdžia pasmerktų Sovietų Sąjungos imperialistinius okupacijos tikslus - to nebūs. Bet manau, kad Rusija iš savo pusės galėtų parodyti tam tikrų ženklų, kad ji nepripažįsta, nepateisina tam tikrų Sovietų Sąjungos padarytų sprendimų, Molotovo-Ribentropo pakto tarptautine prasme laiko nepateisinamu, nes iš to išeina ir Lietuvos okupacija. Tai jau būtų labai didelis žingsnis", - susitikime su nacionalinės žiniasklaidos atstovais sakė prezidentas V. Adamkus.

Pasak jo, gegužės 9-ąją žadama švęsti pergalės prieš nacistinę Vokietiją diena yra dvi-prasmiška - viena vertus, reiškusi Antrojo pasaulinio karo

pabaigą, o kita vertus - penkis dešimtmečius trukusią Lietuvos okupaciją.

V. Adamkus pakartojo dar nežinąs, ar vyks į Maskvoje rengiamas gegužės 9-osios iškilmes ir savąjį sprendimą ketinąs priimti po konsultacijų.

"Aš laikysiuosi pozicijos, kuri bus naudingiausia valstybei, atitiks jos interesus, nepaisant to, ką pats jaučiu", - sakė V. Adamkus. Jis pridūrė, jog gegužės 9-oji vargu ar Lietuvos žmonėms keltų džiaugsmą.

Lietuvos prezidentas, kaip ir kitų Baltijos valstybių vadovai, yra gavęs Rusijos prezidento Vladimir Putin kvietimą pergalės minėjimo proga atvykti į Maskvą.

Lapkričio pabaigoje Vilniuje susitikę Baltijos šalių vadovai sutarė, jog Lietuva, Latvija ir Estija priims bendrą poziciją dėl Rusijos kvietimo dalyvauti kitų metų gegužės 9 d. rengiamose pergalės prieš nacistinę Vokietiją 60 metų sukakties iškilmėse. Tąkart prezidentas V. Adamkus taip pat teigė, jog galutinio sprendimo šiuo klausimu kol kas nėra priimta, nes, V. Adamkaus žodžiais, "nėra ir kur skubėti".

ELTA

BUVĘS JAV TEISINGUMO SEKRETORIUS
GINS HUSSEIN

Buvęs JAV teisingumo sekretorius ir kairiųjų aktyvistas Ramsey Clark prisijungė prie Saddam Hussein gynybos komandos, pranešė nuverstojų Irako prezidento advokatų atstovas spaudai.

R.Clark, kuris teisingumo sekretoriaus pareigas ėjo JAV prezidento Lyndon B.Johnson administracijoje, yra "vienas prezidento Saddam Hussein gynybos komandos narių", - pranešė S. Hussein atstovas Ziad Khassawneh. - Mums tai garbė ir įkvėpimas".

Buvęs JAV sekretorius, garsėjantis kaip kairiojo sparno teisininkas ir aršus JAV užsienio politikos kritikas, antradienį atvyko į Amaną, kur įsikūrė gynybos komanda.

2003 metų vasarį, prieš JAV vadovaujamą invaziją, jis buvo susitikęs su Saddam Hussein ir prisidėjo prie buvusio Jugoslavijos diktatoriaus Slobodan Milošević, kuris teisiamas Jungtinių

Tautų karo nusikaltimų tribunole Hagoje, gynybos.

Jordanijos sostinėje R.Clark žurnalistams sakė, kad pagrindinis jo rūpestis - ginti S. Hussein, kuris pirmą kartą su advokatu susitiko tik šį mėnesį, praėjus vieneriems metams nuo jo suėmimo, teisės. "Irako valdančioji taryba Irake įsteigė specialų teisimą, kuris viso labo yra JAV kariuomenės kūrinys. Kaip baudžiamųjų bylų teisimas, jis neturi jokios galios", - sakė jis.

BNS

GRUZIJA PRAŠYSIS Į NATO

Tbilisis, gruodžio 29 d. (ELTA). Gruzijos ministras pirmininkas Zurabas Žvanija pranešė, kad 2006 metais Gruzija pateiks argumentuotą ir pagrįstą paraišką dėl prisijungimo prie NATO.

Šalies vyriausybės posėdyje jis pareiškė: "Šio uždavinio įvykdymas priklauso ne tiek nuo mūsų diplomatų, kiek nuo sėkmingo reformų įgyvendini-

LR Garbės konsulas Stanley Balzekas, Jr., LR ambasadorius Vygaudas Učackas ir JAV senatorius Richard J. Durbin.

L. Jurkūnienės nuotr.

PREZIDENTAS ŽADA PERMAINAS PROKURATŪROJE

Vilnius, gruodžio mėn. 30 d. (BNS). Prezidentas Valdas Adamkus teigia esąs nusivylęs pastarųjų metų Generalinės prokuratūros darbu ir kitais metais žada permainas jos vadovybėje.

"Tie, kurie žvelgs į šį prokuratūros darbo laikotarpį, tikrai neras, kuo jame didžiulis, ir stengsis kuo greičiau užmiršti. Tai tikrai nebuvo šviesiausias mūsų teisėtvarkos darbo puslapis. Padaryta didelių klaidų", - interviu savitiraščiui "Veidas" sakė V.Adamkus.

Tą patį prezidentas pakartojo ir surengtoje šventinėje popietėje žurnalistams. Anot prezidento, jei kyla abejonių dėl Generalinės prokuratūros darbo, tai reikia tą darbą peržiūrėti.

"Kiekvienas darbas yra vertinamas pagal nuveiktą darbą - tas kas yra matoma ir jums, ir man. Taip, kad jei kyla abejonių, ar tas darbas atliekamas, taip kaip turi būti, tai yra galimybė tą darbą peržiūrėti. Aš stengsiuosi, kad tos reformos būtų įgyvendintos", - sakė V.Adamkus.

Tačiau jis teigė nematantis didelės skubos reformas vyk-

dyti. "Tai nėra rytojaus, ar kito mėnesio darbas", - aiškino šalies vadovas.

Žurnalistams pasiteiravus, ar bus keičiamas generalinis prokuroras Antanas Klimavičius, prezidentas leido suprasti, kad tai būtų natūrali reformų pasekmė.

"Išdava būtų, kaip normalus procesas, jei mes randame, kad reikalinga reforma, tada kalbėsime ir apie vadovą", - sakė V.Adamkus. Prezidento nuomone, Seimas turėtų naujai pažvelgti į tai, kas dedasi prokuratūroje. "Prezidentūra šį klausimą kels ir Seime, ir Vyriausybėje. Švelniai sakant, prokuratūros reformos yra būtinos", - sakė prezidentas, paklaustas, ar dabartiniai prokuratūros vadovai gali likti savo postuose. "Manau, kad įvyks pokyčių ir daugiau dėl savo veiklos nebereikės raudonuoti nei prokuratūros, nei kitų žinybų atstovams", - pažymėjo V.Adamkus.

Pagal Konstituciją generalinį prokurorą septyneriems metams skiria ir atleidžia prezidentas Seimo pritarimu. Dabartinis generalinis prokuroras Antanas Klimavičius buvo paskirtas 2000 metų pabaigoje, pakeitus Prokuratūros įstatymą ir perdavus teisę skirti prokuratūros vadovą prezidentui.

Prokuratūra šiais metais susilaukė kritikos dėl subliškusių bylų, kuriose įtarimai kyšininkavimu buvo pateikti keliems Seimo nariams. Tačiau generalinis prokuroras A.Klimavičius neseniai Seime pareiškė dėl to nematęs jo vadovaujamos institucijos kaltės.

"Aš jokios prokuratūros kaltės dėl šito dalyko nematau. Ne prokuratūra - patys politikai sukėlė šį skandalą", - teigė A.Klimavičius.

Spalio pabaigoje Generalinės prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamentas nutraukė ikiteisminį tyrimą eksparlamentarams Vyteniui Andriukaičiui, Vytautui Kvietkauskui ir Arvydui Vidžiūnui, kuriems vasarą buvo pareikšti įtarimai dėl kyšininkavimo.

Ikiteisminis tyrimas nutrauktas nesurinkus pakankamai duomenų, pagrindžiančių įtariamųjų kaltę dėl jiems inkriminuojamos veikos. Nė vienas minėtųjų eksparlamentarų nepateko į naują.

PASAULIUI
VISUR REIKIA TAIKOS

Popiežius Jonas Paulius II atlydėjo milijardą pasaulio Romos katalikų į Kalėdų dieną ir, grumdamasis su Parkinsono liga, per pamokslą teigė, kad nerimastingam pasauliui labiau nei bet kada reikia žinios iš Jėzaus.

Kūčių vidurnakčio mišias popiežius aukojo Šv. Petro bazilikoje, jose dalyvavo maždaug 10 tūkst. žmonių, o gyvai per televiziją stebėjo dešimtys milijonų tikinčiųjų daugiau nei 70-yje valstybių, įskaitant kelias musulmonų daugumos šalis.

84 metų popiežiui dėl ligos sunku kalbėti. Šįmet jis sumąžino sau krūvį, apribodamas savo pamokslą iki vos aštuonių skirsnų. Tai - trumpiausias pamokslas per 27 Kalėdų se-

(Nukelta į 4 psl.)

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lietuvos policijos antiteroristinių operacijų rinktinė "Aras" priimta į Europos Sąjungos šalių antiteroristinių padalinių organizaciją ATLAS. Po 2001 rugsėjo 11 dienos įvykių JAV, kai buvo įvykdytas didžiausias žmonijos istorijoje teroro aktas, Europos Tarybos iniciatyva įkurta organizacija suvienijo ES šalių kovos su teroru padalinius. Pagrindinė ATLAS užduotis - keistis informacija apie naujausias technologijas, ekipuotes, taktinius sprendimus, inicijuoti ir organizuoti bendras pareigūnų pratybas.

Šių metų gruodžio viduryje vykusioje tarptautinėje ATLAS konferencijoje, kurioje dalyvavo ES šalių antiteroristinių padalinių vadovai, rinktinė "Aras" buvo oficialiai priimta į šią organizaciją atstovauti Lietuvai, pranešė Policijos departamento atstovė spaudai. Minėtoje konferencijoje taip pat buvo suformuluota ateities vizija ir pirminė schema, kaip organizacijos narės, esant ekstremalioms situacijoms ir poreikiui, galėtų pasitelkti į pagalbą kitų šalių kolegas su teroru susijusioms problemoms spręsti.

Bandomosios tarptautinės pratybos, kuriose dalyvavo penkių Europos valstybių antiteroristinių padalinių pareigūnai, vyko šiemet Olandijoje. Tuomet jungtinės pajėgos šturmavo neva teroristų užgrobtą laivą. Pagrindinis dėmesys buvo skirtas veiksmų tarp skirtingų padalinių planavimui ir koordinavimui. Lietuvos policijos antiteroristinių operacijų rinktinė "Aras" yra vienintelis toks Lietuvoje esantis policijos padalinys, sukurtas specialiai kovai su terorizmu, įkaitų išlaisvinimu. Prieš keletą metų "Aro" pareigūnai sėkmingai išvadavo Panevėžyje įkaitais laikytą berniuką ir moterį.

Vos pradėjusiam dirbti žemės ūkio viceministrui Jonui Kondrotui tenka aiškintis, kokiomis aplinkybėmis jis pasitraukė iš bendrovės "Kėdainių grūdai" vadovo posto, rašo dienraštis *"Lietuvos rytas"*. Informaciją apie tai, kad iš vieno posto jį išvaręs ir į kitą pasodinęs Viktoras Uspaskichas gali šantažuoti jį kompromituojančiomis žiniomis ir versti tarnauti savo interesams, J.Kondrotas vadina apkalbomis. J.Kondrotą papiktino informacija, kad atsisakyti direktoriaus posto jį privertė bendrovę "Kėdainių grūdai" kontroliuojanti naujojo ūkio ministro Viktoro Uspaskicho šeima, neapsikentusi vagysčių iš įmonės sandėlių. Anot viceministro, prieš pasitraukdamas iš bendrovės jis buvo išėjęs atostogų, o prašymą atleisti iš darbo parašė savo noru, nes planavęs dirbti kitur.

Darbą Prezidentūroje pradėjo naujasis prezidento patarėjas - atstovas Seime ir Vyriausybėje Vytautas Umbrasas. Kaip pranešė prezidento spaudos tarnyba, V. Umbrasas dirbs Vidaus politikos ir analizės grupėje. "Aš įsivaizduoju, kad mano darbas yra padėti prezidentui formuoti politiką vidaus klausimais, kartu siekiant, kad Seimas bei Vyriausybė geriau suprastų jo, kaip valstybės vadovo, poziciją ir atvirkščiai - kad prezidentui būtų aiškesnė Seimo ir Vyriausybės pozicija. Stengsiuosi, kad šis abipusis supratimas stiprėtų ir bendradarbiavimas tarp minėtų institucijų būtų glaudesnis", - *Eltai* sakė naujasis prezidento patarėjas V. Umbrasas. V. Umbrasas yra baigęs Vilniaus universiteto Istorijos fakultetą, 1991-1997 m. dirbo Lietuvos Respublikos Aukščiausiojoje Taryboje ir Seime, nuo 1997 m. - Krašto apsaugos ministerijoje Ministro patarėju.

Premjeras Algirdas Brazauskas baigė naujų Vyriausybės narių pristatymą jų vadovaujamų ministerijų kolektyvams. Iš pat ryto premjeras atvyko į Kultūros ministeriją, kurioje jam teko eiti suklypusiomis grindimis, tamsiais, voratinkliais apkibusiais koridoriais, rašo *"Lietuvos rytas"*. Premjeras davė pylos ministerijai už tai, kad ji nusišalina nuo didelių kultūros renginių, pavesdama juos organizuoti kitiems.

Sostinėje atidaryti nauji Vilniaus miesto nakvynės namai, į kuriuos investuota apie 2,5 mln. litų. Naujajame nakvynės namų pastate sostinės Vilkpėdės gatvėje bus 170 vietų, o pradėjus veikti naujiems namams, nakvynės vietų skaičius sostinėje padidės 130. Vilkpėdėje esančių nakvynės namų pirmame aukšte 20 vietų skirta žmonėms su negalia, antrame ir trečiame aukštuose gyvens po 50 vyrų, ketvirtame aukšte - moterys su vaikais, tam skirta 50 vietų. Kiekviename nakvynės namų aukšte yra šiuolaikiškai įrengti dušai ir tualetai, virtuvės bei rūkomieji kambariai. Šiuo metu nakvynės namai sostinėje yra trijose vietose.

Paskirtasis ūkio ministras V. Uspaskichas į klausimą, ar sugebės atsisipirti pagundai skirstant ES lėšas neproteguoti "savo artimųjų, bičiulių ir partnerių įmonių", tiesiai neatsakė. "Du projektai, susiję su mano vardu, Briuselyje buvo pripažinti geriausiais ir buvo nuodugniai patikrinti. Būdamas ūkio ministru, stengsiuosi, kad visi mūsų projektai būtų vieni iš geriausių ir daugiausiai sukurtų pridėtinės vertės mūsų valstybei", - pusiau juokais žadėjo V. Uspaskichas.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Algirdas Pužauskas

Prezidentas Bush, laimėjęs antrąją kadenciją Baltuosiuose rūmuose, paskelbė, kad gynybos sekretorium jis vėl paskyrė ligšiolinį gynybos sekretorių Donald Rumsfeld, nes jis už savo šiurkštų ir kietą elgesį slepia gerą žmogų, kuriam labai rūpi kariuomenės reikalai. Jam labai svarbūs karo nešami rūpesčiai, pasakė prezidentas Bush spaudos konferencijoje, kad jis žiūri į bendrą darbą su Rumsfeldu, nors daug žmonių jį kritikuoja. Paklaustas, ar jo nepykina faktas, kad gynybos sekretorius nepasirašo žuvusių kareivių giminėms pranešamos telegramos apie kareivių žuvimą fronte Irake, prezidentas atsakė, kad sekretorius ir jo žmona visada patys lanko Walter Reed ir Bethesda karo ligonines, visada paguodžia ir nuramina sužeistuosius karius, esančius ligoninėse, ypač tuos, sunkiau sužeistus. Prezidentas pabrėžė, kad jis pats pasirašo pranešimus žuvusių kareivių giminėms, pranešdamas apie jų mirtį, išreikšdamas užuojautą. Sekretorius Rumsfeld jau pranešė kariuomenės laikraščiu *"Stars and Stripes"*, kad jis pradėjo pranešinėti žuvusių karių giminėms apie žuvusius ar sužeistus karius. Gruodžio 8 d. sekretorius Rumsfeld susitiko su kareiviais Kuveite, atsakydamas karių klausimus ir nepakankamą kareivių apginklavimą. Jis atsakė, kad: Jūs einate į karo žygį su kariuomene, kurią jau turite, o ne su tokia, kurios pageidaujate ar norite turėti vėlesniame laikotarpyje. Prezidentas Bush pareiškė viltį, kad būsimas Senatas ir Atstovų Rūmai pamatys ir supras, kokių puikų kareivį ir vadovą jie turi sekretoriaus Rumsfeldo asmenyje.

Sekretorius kareiviams pareiškė, kad jis meldžiasi ir pergyvena kiekvieno kareivio žuvimą ir netektį, jų kančias iki širdies gilumos. Aš noriu, kad visi suprastų ir žinotų, kad aš laiku kiekvieną kareivį, jūreivį, kiekvieną lakūną, kiekvieną jūrų pėstininką, kiekvieną ginkluotą vyrą ar moterį tikra Amerikos brangenybe ir esu jiems dėkingas ir dėkoju jų šeimoms, pasakė Rumsfeld.

Generalinis Jungtinių

KAS GINS AMERIKA?

Tautų sekretorius Kofi Annan gruodžio 21 dieną pasakė kalbą, kurioje pareiškė, kad jis nesirengia pasitraukti iš pareigų, nors jį palietė baisūs mėnesiai. Jis ketina išbūti savo pareigose dar iki kadencijos pabaigos dar dvejus metus. Jis pažadėjo praveisti reformas organizacijos viduje. Daug pakenkė JT darbuose vadinama "maistas už naftą" aferą. Čia daug milijardų dolerių uždirbo tuometinė Irako valdžia. Įveltas į tą uždarbį buvo sekretoriaus sūnus Kojo Annan.

Izraelio premjeras Sharon, ieškodamas išeities derybose su Palestinos nuosaikiu būsimu premjeru Abbas, paleido iš kalėjimų 170 palestiniečių, įrodinėdamas taikos troškimą, ypač susitarimo su Egiptu plačią prekybos sutartį. Ypač reikšmingas buvo Tekstilės inžinieriaus Azzam Azzam paleidimas iš Egipto kalėjimo kalinto 7 metus už šnipinėjimą.

Britanijos premjeras Tony Blair vieną gruodžio dieną

praleido Izraelyje, kur pasiūlė derėtis su Izraelio vyriausybe ir su palestiniečiais dėl taikos sutarties. Jis tarėsi Vakarų kranto mieste Ramallah su palestiniečių vadovais ir su Palestinos Laisvinimo Organizacija dėl taikos Artimuose Rytuose. Blair siūlė kovo mėnesį susitikti Londone, siūlydamas susitarti kaip perimti neseniai mirusio Arafato vietą. Ketverius metus užsitęsęs karas turi būti sustabdytas, kalbėjo Tony Blair, ir palestiniečiai su juo sutiko. Palestiniečiai sutiko sausio 9 d. išsirinkti naują Palestinos vadovą. Juo numatomas Abbas, nuosaikus taikos šalininkas. Izraelio premjeras Sharon pareiškė spaudai, kad, Blair pasiūlymai labai svarbūs. Jis pasakęs britų premjerui, kad sveikina jo iniciatyvą. Sharon tą pačią progą paleido iš kalėjimų 170 palestiniečių kalinių. Palestinos spauda pareiškė, kad tie kaliniai tėra "lašas jūroje", nes Izraelis turėtų paleisti 7,000 kalinių.

Ukrainos išrinktasis prezidentas Viktor Juščenko ir jo žmona Kateryna atsako į minios sveikinimus Kijevo sostinės aikštėje. **AP**

— Keliais sakiniais —

• **Ukrainoje** įvyko dviejų kandidatų į prezidento vietą debatai, tarp Viktor Juščenko ir Viktor Janukovič. Abu laikėsi kietai, reikalaudami tiesos ir teisingumo. Įvairūs tarpininkai ir kampanijų vadovai žadėjo nesukčiauti balsavimuose. Iš Lenkijos kelis kart buvo atvykęs pasižymėjęs Solidarumo šūkiais Lech Valesa, iš Lietuvos Kijeve lankėsi prezidentas Adamkus. Šie pakartotini Ukrainos rinkimai padėjo pasauliui susipažinti su tą šali-

mi. Ukraina sudaro 233,090 kvadratinį mylių plotą, šiek tiek mažesnę už Amerikos Teksas valstiją. Žmonių yra 48 milijonai. Etninės grupės yra: ukrainiečių 77.8 procentai, rusų sudaro 17.3 procentai, dar 4.9 % sudaro baltgudžiai, moldavai, Krymo totoriai, bulgarai, vengrai, rumunai, lenkai, žydai. Ukraina buvo okupuota rusų 19 šimtmečio pradžioje, vėliau ją valdė Austro Vengrija, tik 1918 metais Ukraina buvo paskelbusi ne-

(Nukelta į 3 psl.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

LIETUVOJE SLEPIAMOS KGB BYLOS

Penkioliktaisiais antrosios nepriklausomos Lietuvos gyvenimo metais dažnai minimi buvusių sovietinių įstaigų pavadinimai – NKVD ir KGB, kurie daugeliui kelia siaubingus prisiminimus, kai okupanto saugumiečiai vykdė mūsų tautos naikinimą. Bet apie tai skaitome ne istorijos raštuose ar mokyklų vadovėliuose, o žiniasklaidos puslapiuose, o pastaruoju metu prabilta ir Lietuvos Seime.

Dabar daug kalbama ne tik Lietuvoje, bet ir Amerikos lietuvių tarpe, kad nuo šių metų pradžios įsigaliojo Archyvų įstatymo taisyklės, pagal kurias istorikams ir mūsų tautos praeities įvykių tyrinėtojams nebus galima susipažinti su archyvuose esančiais dokumentais, kurie dar nebuvo išvežti į Rusiją, kai griuvo Sovietų Sąjunga.

Tame įstatyme teigiama, jog, jei kas norėtų susipažinti su buvusiais SSRS Valstybės saugumo komiteto (KGB), kuris priklausė Sovietų Sąjungos žiniai ir veikė kaip SSR skyrius, ir su sovietinės Lietuvos Vidaus reikalų ministerijos ir kitų Lietuvoje veikusių specialiųjų tarnybų dokumentais, kuriuose yra baudžiamosios ir trėmimų bylos bei tardymų duomenys, negalima bus, tai yra, nebus leidžiama tol, kol nebus praėję 70 metų nuo jų sudarymo. Tokių bylų peržiūrėjimo tvarką nustatys dabartinė kairiųjų Vyriausybė. Archyvų įstatymas buvo rengiamas nuo praėjusių metų pavasario. Savaime kyla klausimas, kodėl reikėjo tokio įstatymo. Klausimas, ar Gyventojų genocido ir rezistencijos centras, kurio vyriausia direktore yra Dalia Kuodytė, žinojo apie tokio įstatymo rengimą, ar viskas Lietuvos Vyriausybės ir kai kurių Seimo atstovų buvo visa tai ruošiama slapta.

Mus pasiekusiose žiniuose sakoma, jog Gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centras daugel kartų reikalingoms institucijoms ir politikams siuntė oficialius raštus su savo pareiškimais ir susirūpinimo tekstais, siūlydami net savo projektą, jei toks įstatymas tikrai reikalinga, tačiau į tai nebuvo jokio atsakymo. Ir dabar jau jų paruoštas įstatymas!

Kiekvienoje demokratinėje šalyje leidžiama istorikams naudotis archyvine medžiaga. Jei tai draudžiama dabar, tai ar kartais nėra nurodymų šiuo atveju “iš aukščiau” – ir kieno įsakymu tai daroma. Įtariama, kad tai padaryta reikalaujant tiems pareigūnams, kurie sovietmečių buvo vadinami “KGB rezervistais”. Lietuvoje tokių asmenų praeities tyrinėjimas paprastai baigiasi tuo, kad nesą pakankamai įrodymų. Mes juk žinome, kad jokioje demokratinėje valstybėje tokių įstatymų nėra – gal dar šiuo metu tik Rusijoje ir Gudijoje. Bet kai Lietuvos įstatymai nurašomi nuo Rusijos, tai ir kyla klausimas, kas nurodo tai daryti ir kas priima tuos nurodymus Lietuvoje.

Gal tie, kurie sutinka, kad Vilnius ir Klaipėda “dar ne Lietuva”. Kas gali užtikrinti, kad įsigaliojus tam įstatymui, nebus sunaikinti tie dokumentai, kurių nenori kai kurie politikai, kurie turėjo ryšius su sovietų slaptosiomis tarnybomis.

Kodėl naujoji valdžia skuba ilgiems dešimtmečiams užrakinti buvusius KGB archyvus? O gal iš naujo statoma visa valdžia ant specialiųjų tarnybų pamatų ir Rytų grėsmė iš tiesų reali?

Visiems lietuviams Tėvynėje ir užsienio kraštuose linkime laimės 2005 metuose!

S. Tūbėnas

KARAI IR TERORIZMAS

Vilius Bražėnas

Ko tik neišgirstama ryšium su karu Irake. Tai prašosi pastabų žiūrint į tai iš Vilniaus, su 50 metų JAV politinę patirtimi.

Neseniai Jungtinių Tautų Organizacijos (JTO) gen. sekretorius Koffi Anan, lyg nuo kalno nužengęs Mozė, paklojo JTO išmintį: “Irako karas nepadarė pasaulio saugesniu.” Lyg JTO turėtų kokią nors pasaulio saugumo nuo teroro matuoklį.

Nepritariu amerikiečių kariavimui Irake: norėčiau, kad ten kariautų arčiau esą prancūzai ir vokiečiai, o amerikiečiai saugotų savos valstybės sienas nuo milijonų svetimšalių nelegalios invazijos be karo paskelbimo. Tačiau, kaip teigia kurdų ir kitų irakiečių masinės kapavietės, kaip Tuskulėnuose, kas nors turėjo nusodinti Sadam Hussein. Svarbiausia – nuo naftos statinės. Antraip, likęs pasaulis, jei ne šiandien, tai rytoj sėdėtų be naftos.

Deja, anot vieno anglo žurnalisto, socialistinės Prancūzijos ir Vokietijos valstybės neturi pakankamai karinių pajėgų pasiūsti į Iraką. Jos yra kariniai nusigyvenusios. Net į jų pašonėje esančius Balkanus žudynėms sustabdyti turėjo atsikristi amerikiečiai.

Jau daug metų musulmonai arabai žudo ir prievartauja krikščionis negrus Sudane. Kodėl ten nėra vokiečių, belgų, danų, ispanų, prancūzų karių? Jei genocidui sustabdyti įsikiš amerikiečiai, juos kaltins okupacija ir imperializmu. O patys, su JTO viso pasaulio tironijai atstovaujančiu gen. sekretoriumi, nori tik nurodinėti JAV kur ir kada kiek karių siūsti bei kaip ir kiek il-

gai kur kariauti. Pats Anan atstovauja Ganą, kur neseniai diktatorium buvo Idi Amin, sakoma, valgęs (paties rankomis nužudytų) politinių priešų širdis. Ir kai Amerika neprašo JTO “parlamentarų” leidimo ginti savus ar žmonijos interesus, JTO ir “senoji Europa” kaltina JAV izoliacionizmu ir imperializmu.

O KAM RUOŠĖSI IRAKO SADAM HUSSEIN, JEI NE IMPERIALIZMUI?

Jis ruošėsi pasaulį paversti į Islamo imperiją. Ir tikriausiai teisingai galvoja tie politologai, kurie teigia, kad Irake karas vyksta dėl naftos, o ne dėl kokių cheminių ar atominių ginklų slėpimo. Sadam “slaptas” ginklas prieš pasaulį buvo planuojamas naftos monopolis. Nebūtų kenkusi, žinoma, ir viena kita atominė bombelė.

Pats Irakas turi milžiniškus naftos išteklius. Bene tik ketvirtį visų išteklių. Užgrobus Kuveito, Saudo Arabijos, Arabų Emiratų bei Irano naftos šaltinius, drauge (pradžioje) su Putin, Sadam būtų galėjęs paklupdyti likusį pasaulį. Jau dabar, naftos kainoms dėl dirbtinų trūkumų pakilus, ir mes jaučiame piniginių spaudimą. O kaip atrodytų pasaulinė naftos blokada? Lietuvoje automobilių susigrūdimas keliuose tuoj pat išnyktų. Daug kur naftos pristigtų net dviračių dirbtuvėms veikti. Įsidėmėtina, kad Sadam iš anksto statė Irake ne tik rūmus, bet ir didžiausią mečetę arabų pasaulyje. Pats, ko gero, būtų tapęs ir vyriausiu mulu. Tad bent jau nuo naftos priklausą europiečiai turėtų džiaugtis amerikiečiais Irake. Priedu, Sadam buvo papirkęs

ir JTO valdžią. Dabar vis labiau aiškėja bjaurus JTO kyšininkavimo skandalas su net per 10 milijardų dolerių JTO sugalvoto “naftos už maistą” (ir “vaistus vaikams”) planą Irakui. Per 10 milijardų dingo JTO “taikos mylėtojų” kišenėse.

Ar JAV kariai Irake yra pasaulinio terorizmo priežastimi, kaip kai kas bando teigti? Deja, terorizmas yra senas išradimas. Dar nebuvo karo Irake, kai senovės Indijoje veikė “žudikų” slaptos grupuotės. Ar Irako karas paskatino Rusijos teroristus mėtyti bombas net carams žudyti? Teroristų kulkos prieš kronprinčą Balkanuose pastūmėjo pasaulį į I pasaulinį karą. Ir tas karas, kaip ir II pasaulinis karas “nepadarė pasaulio saugesniu”. Ir ne II pasaulinis karas padidino terorizmą, o po jo sukurtos dvi teroro imperijos: Sovietų Sąjunga ir Raudonoji Kinija. Ne kariai, o civilinės valdžios išžudė milijonus ir išplėtė terorizmą net per specialias terorizmo mokyklas ir teroristų stovyklas Sovietijoje. Pamirštama, kad amerikiečių dar nebuvo nei Afganistane, nei Irake, kai sensacingais teroro veiksmais buvo užpulti amerikiečiai jų pačių teritorijoje.

Žinoma – tiesa, kad žydų ir palestiniečių karas padeda teroro kurstytojams. Vienok, jei nebebūtų to, būtų sumanytas kitas papildomas paskatas. Tad į terorizmo priežastis ir jo kilmę reikėtų žiūrėti blaiviau ir iš istorinio bei geopolitinio taško. Net ir savižudžiai teroristai ne visi žudėsi dėl idėjos. Kai ką patraukė Sadam Hussein mokamos 20,000 – 25,000 dolerių pašalpos likusioms jų

(Nukelta į 6 psl.)

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

(Atkelta iš 2 psl.)

priklausomybę, tačiau 1922 metais Ukrainą okupavo Sovietų Sąjunga. Antrajame pasauliniame kare nacionalistai ukrainiečiai kovojo prieš Vokietiją. Ukrainiečiai buvo laisvi iki sovietai vėl okupavo Ukrainos žemę 1944. Rytinėje Ukrainoje dar vyrauja rusų kalba ir tradicijos, o vakarinėje vyrauja Vakarų kultūra ir tradicijos.

• **Gruodžio 2 d.** Rusijos uoste Murmanske prasidėjo pusantro mėnesio poliarinė naktis. 350,000 miesto gyventojų gyvena beveik visiškoje tamsoje. Sakoma, kad per šį laikotarpį daugiau išgeriama degtinės.

• **Europos Sąjungos** užsienio reikalų politikos vadovas Javier Solana pasakė, kad šiuo metu svarbiausia išlaikyti

Ukrainos vienybę ir integraciją – neskilimą.

• **Prezidentas Bush** paskyrė prezidento Laisvės medalius trimis užsitarnavusiems valstybės tarnautojams: jie užsitarnavo retai dalinamus medalius ryšium su Irako karu: George Tenet, žvalgybos reikalų tvarkytojas, Tomy Franks, kuris vadovavo karo eigai ir Paul Bremer, kuris tvarkė okupacijos reikalus.

• **Sudane** nuo vyriausybės kariuomenės pabėgę juodieji pabėgėliai paskelbė, kad jie nedalyvaus taikos pasitarimuose, kol sudaniečiai nepuls jų stovyklų ir nenaikins jiems siunčiamų maisto ir medicinos prekių.

• **Rumunijoje** pakartotini prezidento rinkimai netikėtai išrinko opozicijos kandidatą Traian Basescu, buvusį Buka-

rešto miesto merą. Dabar laimėtojas prašė miesto vadovų sudaryti koalicinę vyriausybę arba jis praves naujus parlamento rinkimus.

• **Europos Sąjungos** vadovai savo suvažiavime nutarė pradėti derybas su Turkija ateinančiais metais. Klausimas bus, ar priimti Turkiją į Europos sąjungą.

• **Didžiosios Britanijos** Lordų rūmai nusprendė, kad užsienio teroristų suėmimai be teismo yra nelegalūs.

• **Čilės** apeliacijos teismas nusprendė, kad buvęs Čilės karinis diktatorius Augusto Pinochet gali būti teisiamas už žmogaus teisių laužymą. Kaip žinoma, žmogaus teisių laužymą diktatoriaus niekas nebandė teisti. Jo šalininkai teigia, kad kaltinamasis per senas ir ligotas stoti į teismą.

Lietuvos prez. Valdas Adamkus Ukrainoje aptaria rinkimų padėtį su Europos Sąjungos užsienio politikos reikalų vadovu Javier Solana.

APF

LR KLAUSYTOJAI METŲ ŽMOGUMI IŠRINKO V. ADAMKŲ

Vilnius, gruodžio mėn. 30 d. (BNS, Lietuvos radijas). Lietuvos nacionalinio radijo klausytojų metų žmogumi išrinktas prezidentas Valdas Adamkus radijo transliacijas galės klausytis per senovišką radijo aparatą. Antikvarinį radijo imtuvą ir diplomą prezidentui ketvirtadienį įteikė Lietuvos radijo ir televizijos direktorius Kęstutis Petrauskis.

V.Adamkus sakė žinojęs apie šiuos LR organizuojamus rinkimus, tačiau nesitikėjęs, kad būtent jis surinksiąs daugiausiai balsų. Prezidentas pabrėžė, kad jam ypatingai malonu, jog jo darbus ir veiklą vertina žmonės ir klausytojai tos radijo stoties, kurią pats kiekvieną rytą mielai klausosi.

Šalies vadovui originali atminimo dovana - autentiškas 1953 m. Vokietijoje pagamintas, puikiai veikiantis ir stilingas “Telefunken” radijo imtuvas

"Mes žinome, kad prezidentas yra ištikimas Lietuvos radijo klausytojas. Šis imtuvas šiek tiek primintų ir jo jaunystės metus. Tikimės, kad

prezidentas klausysis Lietuvos radijo, galbūt ir per šį imtuvą", - po susitikimo su V.Adamkumi sakė LRT vadovas.

V.Adamkus gyvendamas Amerikoje yra dirbęs lietuvių radijuje "Margutis".

Dienraštis "*Kauno diena*" prezidentą taip pat išrinko metų žmogumi.

Pilietinės visuomenės instituto ir Atviro Lietuvos fondo užsakyму viešosios nuomonės ir rinkos tyrimų grupės "Vilmorus" gruodžio pradžioje atliktas tyrimas parodė, kad didžiausią įtaką Lietuvos piliečių politinių nuostatų formavimui turi Lietuvos valstybinės televizijos informacinės laidos. Tarp radijo stočių patikimiausia laikoma Lietuvos radijo 1-oji programa.

Tačiau LRT direktorius teigė, kad iš valstybės biudžeto skiriamų lėšų visuomeniniam transliuotojui nepakanka. 2004-ųjų valstybės biudžete LRT buvo skirta 38,169 mln. litų, kitų metų biudžete numatyta skirti 38,369 mln. litų.

"Palyginti su kitais Europos transliuotojais, mes esame blogiausiai finansuojami. Aš jau nekalbu apie Vakarų Europą, palyginkime su Latvija ir Estija. Čia visuomeniniai transliuotojai yra dvigubai daugiau finansuojami iš valstybės nei Lietuvos visuomeninis transliuotojas. Tokia padėtis kelia nerimą", - aiškino K.Petrauskis. Žurnalistams pasiteiravus, ką jis mano apie neseniai naujajame Seime pasklidusias kalbas, kad reikia keisti LRT vadovybę, K.Petrauskis aiškino, kad tai galbūt susiję su kai kurių politikų ne-

patyrimu.

"Aš manau, kad tai galbūt galima sieti su kai kurių politikų nepatyrimu, kad atėję į valdžią ir nespėję išsigilinti į įstatymus, kaip yra keičiami tokie dalykai. Antra vertus, galbūt tai išduoda tam tikrus užkulisinius susitarimus arba pokalbius tarp politikų", - sakė LRT vadovas, tačiau neigė apie tai kalbėjęs su prezidentu.

Naujasis kultūros ministras Vladimiras Prudnikovas gruodžio viduryje pareiškė, kad LRT vadovybė turėtų būti pakeista, vėliau pats prisipažino neturįs teisės keisti Lietuvos radijo ir televizijos tarybos formavimo principų bei LRT administracijos. Tačiau V.Prudnikovą sukritikavo Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas ir premjeras Algirdas Brazauskas.

(Atkelta iš 1 psl.)

PASAULIUI VISUR...

zonas, Jonui Pauliui II esant popiežiumi.

Šventiniais aukso spalvos drabužiais vilkintis nebegalintis vaikščioti popiežius kiek palinkęs sėdėjo savo ratiniame soste, kartkartėmis atrodė labai susimąstęs. "Pažvelk į mus, amžinasis Dievo sūnau, kuris gimei iš Mergelės Marijos. Tavęs reikia visai išbandymų ir rūpesčių našta nešančiai žmonijai", - tarp žodžių giliai kvėpuodamas kalbėjo jis.

Trumpame pamoksle apsaikyta Kūčių istorija apie ėdžiose Mergelės Marijos pagimdytą kūdikėlį Jėzų, bejėgi gulintį vystykluose. "Mūsų dieviškasis Atpirkėjas, gimei

DEMONSTRACIJOS - PRIEŠ KGB DOKUMENTŲ IŠLAPTINIMĄ

Vilnius, gruodžio mėn. 30 d. (ELTA). Susirūpinę dėl KGB ir kitų sovietų slaptųjų tarnybų dokumentų išlaptinimo, įteisinto naujoje Dokumentų ir archyvų įstatymo redakcijoje, dviejų politinių partijų atstovai kreipėsi į Lietuvos prezidentą Valdą Adamkų.

Tautinės partijos "Lietuvos kelias" pirmininkė Lilijana Astra ir Lietuvių tautininkų sąjungos Vilniaus valdybos pirmininkas Gintaras Songaila prašo šalies vadovo sudaryti nacionalinio lygmens komisiją, kuri padėtų sureguliuoti teises Lietuvos archyvų įstatymo normas, orientuotas "į demokratinį viešumą ir KGB dokumentų turinio atskleidimą, siekiant, kad mūsų visuomenė niekada nepamirštų ir žinotų, kokia tai buvo nežmoniška sistema".

Eltoje surengtoje spaudos konferencijoje L. Astra pažymėjo, kad nuo 2005 metų sausio 1 dienos įsigalios nauja Dokumentų ir archyvų įstatymo redakcija, pagal kurią visi Lietuvoje saugomi KGB ir kitų sovietų slaptųjų tarnybų dokumentai bus išlaptinti septyniems dešimtmečiams ir praktiškai neprieinami ne tik visuomenei, bet ir tyrinėtojams.

L. Astros nuomone, 70-ies metų senaties draudimas KGB dokumentams, įtvirtintas naujoje šio įstatymo redakcijoje, prieštarauja pamatiniams Lietuvos Konstitucijos principams, teisinei Lietuvos archyvų įstatymo esmei ir kitų demokratinų šalių praktikai.

"Šiuo nedemokratinio įstatymu, užtraukiančiu gėdą mūsų nacionaliniam orumui, iš esmės **įsipareigojama saugoti svetimos valstybės - SSRS - nusikalstamos re-**

presinės struktūros paslaptis", - sakoma kreipimesi į šalies vadovą.

L. Astra pažymėjo, kad pirmą kartą per 15 Nepriklausomybės metų Lietuvos politikoje pradedamas labai pavojingas bandymas nutylėti istorinę tiesą ir iškreipti mūsų tautos atmintį.

Jos teigimu, to nėra nė vienoje demokratinėje valstybėje Rytų Europoje, tačiau mes "sekame Rusija, Baltarusija".

"Kategoriškai protestuojame prieš užslėptą politinį bandymą atbukinti Lietuvos žmonių pilietinę moralę, paniekinant istorinę tiesą ir įžeidžiant didvyrišką Laisvės kovų sąjūdžio atminimą. Negalime ir nenorime tapti KGB "patikėtinių" visuomene", - sakoma Tautinės partijos "Lietuvos kelias" pirmininkės Lilijanos Astros ir Lietuvių tautininkų sąjungos Vilniaus valdybos pirmininko Gintaro Songailos kreipimesi į V. Adamkų.

Spaudos konferencijoje G. Songaila pažymėjo, kad tokiu būdu yra sudarytos sąlygos iškraipyti istorinę tiesą. Jo duomenimis, šis įstatymas buvo rengiamas be jokių konsultacijų su istorikais ir Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo specialistais.

Anot G. Songailos, siekiant, kad Dokumentų ir archyvų įstatymas būtų pataisytas, kitų metų sausio 5 d. prie Prezidentūros rūmų bus surengta demonstracija.

"Išsiųsime žinią pasauliui. Kaip tą žinią išsiųsime, galės įsitikinti piliečiai, kurie atvyks į protesto akciją prie Prezidentūros rūmų", - teigė G. Songaila. Pasak jo, šioje akcijoje dalyvaus politiniai kaliniai, tremtiniai, akademinės bendruomenės atstovai.

šiąnakt ir, mums keliaujant laiku, tampi mūsų amžinojo gyvenimo penu", - sakė popiežius.

Iškilingųjų mišių metu, kuriose dalyvavo maždaug 150 valstybių atstovų, popiežius taip pat skaitė maldą už tai, kad "šią šventąją naktį angelų skelbiama taika mėgautųsi visa Dievo mylima žmonija".

Gruodžio 25 d. savo kalėdiname kreipimesi popiežius Jonas Paulius II pasauliui teigė, kad visame Žemės rutulyje žmonės ilgisi taikos, ir teigė itin nerimaujęs dėl Irako, Artimųjų Rytų bei Afrikos.

"Taikos reikia visur!" - pažymėjo popiežius savo kreipimesi "Į miestą ir pasaulį" ("Urbi et Orbi"), kurį skaitė su

šioiais tokiais sunkumais.

Kreipimąsi išgirdo tūkstančiai žmonių po skėčiais lietingoje Šv. Petro aikštėje, o dešimtys milijonų kitų gyvai stebėjo per televiziją daugiau nei 70-yje valstybių, įskaitant kelias musulmonų daugumos šalis.

"Tikrosios taikos valdove, padėk mums suprasti, kad vienintelis kelias taikai kurti - su siaubu bėgti nuo blogio ir drąsiai bei atkakliai siekti gėrio", - sakė jis, nuo Šv. Petro bazilikos laiptų skaitydamas kreipimąsi italų kalba.

"Kiekvienos žemės tautos geros valios vyrai ir moterys, su pasitikėjimu ženkite prie Išganytojo lopšio!" - sakė jis maždaug perpus trumpesniame kreipimesi nei ankstesniais metais. *ELTA*

LIETUVA DAR NETURI VALSTYBĖS KONTROLĖS

Prezidentas susitiko su pirmaisiais galimais kandidatais į Valstybės kontrolės vadovo postą – buvusiu Interpolo biuro Lietuvoje vadovu Aureliju Racevičiumi bei Vidaus reikalų ministerijos sekretore Rasa Budbergyte. Prezidentas teigia turįs penkis pretendentes į valstybės kontrolieriaus pareigas.

"Aš turiu penkias pavarde, kurias aš pats esu pasirinkęs kaip galimus kandidatus, su visais jais susitiksiu ir priimsiu savą sprendimą", - susitikime su žurnalistais sakė V. Adamkus.

Prezidentas teigė ketinąs susitikti ir su premjero Algirdo Brazausko siūlomu kandidatu Juozu Bernatoniū, tačiau šalies vadovas vengė pateikti savąjį šios kandidatūros vertinimą, teigdamas, jog nenori dalinti išankstinių vertinimų. "Tik noriu pasakyti viena ir patvirtinti, kad aš Valstybės kontrolei teikiu ypatingą svarbą. Manau, kad Lietuva Valstybės kontrolės, kaip aš tai įsivaizduoju, šiandieną dar neturi", - sakė V. Adamkus.

Pasak šalies vadovo, dar prieš šešerius metus Valstybės kontrolė tebuvo "buhalterių įstaiga". Vėliau ši institucija, V. Adamkaus nuomone, padarė žingsnį į priekį, tačiau susikompromitavus jos vadovui Jonui Liaučiu "viskas pasibaigė ne taip, kaip buvo tikėtasi".

"Todėl dairausi naujo valstybės kontrolieriaus, kuris tą įstaigą padarytų tikrai Valstybės kontrole, kuri būtų lygiai

taip pat reikšminga ir pripažinta kaip ir Seimas, Vyriausybė, kitos tokio lygio įstaigos", - kalbėjo V. Adamkus.

V.Adamkus tikisi, kad naujas valstybės kontrolierius pakels institucijos prestižą.

Prezidento atstovė spaudai Rita Grumadaitė tvirtino, kad prezidento Valdo Adamkaus nuomone, Valstybės kontrolė yra viena svarbiausių institucijų valstybėje, todėl, pasak jos šalies vadovas atidžiai rinksis naują kandidatą į šios įstaigos vadovus. Prezidento atstovė teigė, kad šalies vadovas sulaukė daug galimų kandidatų į šį postą pasiūlymų.

Pasak R.Grumadaitės, prezidento susitikimai su kandidatais į Valstybės kontrolės vadovo postą užsitęs ir kitų metų pradžioje, todėl kol vyks susitikimai, šalies vadovas V.Adamkus savos pozicijos nekomentuos.

“VADYBA TURBŪT VISUR VIENODA”

Pirmasis galimas kandidatas į valstybės kontrolierius posusitikimo su prezidentu A.Racevičiumis teigė aptaręs su šalies vadovu Valstybės kontrolės veiklą ir funkcijas. Vertinės dabartinę Valstybės kontrolės darbą, potencialus kandidatas negailėjo kritikos.

“Įstaiga dirba, funkcionuoja, bet, mano galva, tų tikslų (jai patikėtų funkcijų – DELFI) nepasiekia“, - įsitikinęs A.Racevičius.

Tačiau paklausus, ar jis su tikėtų tapti naujuoju valstybės kontrolieriumi, A.Racevičius teigė, kad rimtai svarstyti, ar

Atstovų rūmų narys John Shimkus įteikia LR ambasadoriui Vygaudui Ušackui Collinsville, IL, krepšinio komandos marškinėlius.

L. Jurkūnienės nuotr.

priimti tokį siūlymą.

Vilniaus universitete Fiziškos fakultetą baigęs buvęs Interpolo biuro Lietuvoje vadovas sako nemanąs, kad jam kiltų sunkumų dirbant Valstybės kontrolėje A.Racevičiaus nuomone, “vadyba turbūt yra visur vienoda”.

“Vadovauti policijos nuovadai ir vaikų darželiui yra tas pats“, - šypsojosi A. Racevičius.

Galimas kandidatas į valstybės kontrolieriaus postą A. Racevičius tikino esąs liberalių pažiūrų, tačiau niekada nepriklausęs jokiai politinei partijai.

“TURIU REIKIAMŲ BŪDO SAVYBIŲ”

Antra Prezidentūroje apsilankė Vidaus reikalų ministerijos sekretorė R.Budbergytė. Ji žurnalistams teigė, kad prezidentas jos teiravosi, ar “ji matytų būtinumą pasiūlymo atveju sutikti” pakeisti dabar-

tinį valstybės kontrolierių.

Vidaus reikalų ministerijos sekretorės nuomone, valstybės kontrolieriaus postas yra svarbus ir sunkus.

“Bet aš manau, kad aš turiu pakankamai patirties, pakankamai reikiamų būdo savybių, turiu pakankamai žinių (esu teisininkė), kad aš galėčiau iš tiesų kažką bandyti nuveikti toje institucijoje, suteikiant jai galimybių būti tokia institucija, kaip numatyta Konstitucijoje ir taip, kaip ją mato respublikos prezidentas”, - kalbėjo R.Budbergytė.

Pasak R.Budbergytės, kuomet Lietuva buvo viena iš Tarybų Sąjungos narių, ji buvo Lietuvos komunistų partijos narė. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, ji visą nepriklausomybės laikotarpį išliko nepartinė.

DELFI primena, kad šiuo metu Valstybės kontrolei kol kas vadovauja tarnybinę etiką pažeidęs Jonas Liaučius.

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija spalio 7 dieną konstatavo, kad J.Liaučius, ne tarnybos reikmėms naudodamas tarnybinį automobilį, pažeidė Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymą. Šis komisijos sprendimas J.Liaučiu užkirto jam kelią siekti valstybės kontrolieriaus posto antrai kadencijai.

Valstybės kontrolierių penkeriems metams Respublikos prezidento teikimu skiria Seimas. J.Liaučiaus kadencija baigėsi šių metų rugsėjo pabaigoje.

Valstybės kontrolė yra aukščiausia valstybinio audito institucija Lietuvoje, kuriai pavesta audituoti valstybės biudžetą ir turtą. Valstybės kontrolė taip pat atsakinga ir už Europos Sąjungos skiriamos finansinės paramos Lietuvai auditavimą bei tikrina valstybės skiriamas dotacijas savivaldybių biudžetams.

www.DELFI.lt

Dr. Algimantas LIEKIS

MES - LIETUVIAI: KOVOS IR VILČIŲ METAIS

(1988 - 1990 M.)
LXXXI

Tokia aplinka neigiamai veikia LSSR dislokuotą kariuomenę, jos moralinį-politinį stovį.

Septinta. Lietuvių nacionalistų lyderiai, visaip remiami imperialistų valstybių, užsienyje sukūrė aktyvią propagandos kampaniją prieš Tarybų Sąjungą. Jiems pasisekė užmegzti neoficialius ir pusiau oficialius ryšius su daugeliu JAV, Anglijos, VFR, Skandinavijos šalių veikėjų, kurie dažnai stengiasi panaudoti Lietuvos separatistus, kad destabilizuotų SSRS padėtį.

Ilgiau uždelsus išspręsti "Lietuvos klausimą", jis gali būti Vakarų šalies panaudotas spausti TSRS politiniu ir diplomatiniu požiūriais.

Atsižvelgiant į visa tai, Lie-

tuvos komunistų partijos CK mano, jog Lietuvoje būtina įvesti prezidentinį valdymą ir jam jau yra visos objektyvios sąlygos.

Sąjūdžio vadovybė nebeturi Lietuvoje autoriteto ir pagarbos. Ji neteko Lietuvos valstiečių, daugelio sąjunginių ir respublikinių įmonių darbininkų, didžiosios inteligentijos dalies palaikymo, konfliktuoja su tautinėmis mažumomis. Netgi Sąjūdžio šalininkų nuomone, prezidentinio valdymo įvedimas respublikoje didesnio pasipriešinimo nesutiks. Galimi tik atskiri nacionalistų-fanatikų pasipriešinimo atvejai, taip pat Krašto apsaugos departamento vadovų, Šaulių sąjungos.

Prezidentinio valdymo įve-

dimo LSSR atidėjimas sudarytų sąlygas nacionalistams ideologiškai, šovinistinėje dvasioje paveikti gyventojus, ypač politiškai nesubrendusį jaunimą. Jeigu jiems pasisektų vėl patraukti nors dalį Lietuvos žmonių, tai ateityje gali būti rimtų visuomeninių sukrėtimų ir netgi kraujo praliejimo priežastis.

Mūsų šalininkai, teigiamai vertinantys IV Liaudies deputatų suvažiavimą ir Jūsų kvietimą išsaugoti SSRS vienybę, Jums delsiant priimti kardinalius sprendimus, gali prarasti kovos dvasią ir pasitikėjimą Tarybų Sąjungos vadovybe. Žmonės jau pavargo nuo lozungų, nori konkrečių rezultatų.

Mūsų parengta prezidentinio valdymo įvedimo schema. Jos esmė:

1. SSRS prezidentas savo įsaku paskelbia įvedąs prezidentinį valdymą Lietuvoje. Sustabdoma visų respublikoje tarybų veikla, LSSR Ministrų Taryba paleidžiama. Visa valdžia respublikoje perduodama Prezidentiniam valstybiniam komitetui (PVK) iš 5-7 žmonių.

2. Vykdomosios valdžios sistemoms funkcionuoti, PVK savo nutarimu paskiria:

a) Lietuvos SSR Ministrų kabineto narius;

b) PVK įgaliotinius miestams, rajonams, įmonėms ir kitiems svarbiausiems objektams;

c) esant būtinumui – kitus LSSR valdymo organus (išskyrus SSRS Gynybos ministerijos, SSRS KGB, SSRS prokuratūros);

3. Tuo pat laiku SSRS gynybos ministerija paskiria savo įgaliotinį kontroliuoti padėčiai respublikoje, apsaugoti civiliniams ir kariniams objektams, tiecti paramą PVK susidarius ypatingoms sąlygoms.

Kandidatai visiems nuro-

dytiems organams mūsų pasirinkti ir jų pavardės bus pateiktos SSRS prezidentui patvirtinti.

4. Mūsų planai, kaip išsaugoti visuomeninę tvarką, rimti ir saugumą įvedant prezidentinį valdymą.

Tuo tikslu:

a) Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje numatyti objektai, ką perimti kontrolėn, parengti jiems užimti planai ir numatyti atsakingi už tai asmenys;

b) užmegzti palaikomi reikiama ryšiai su SSRS ginkluotųjų pajėgų, SSRS VRM ir KGB ir Lietuvos SSR atstovais;

c) parengtas kompleksas politinių ir propagandinių priemonių, kurios bus realizuojamos įvedus prezidentinį valdymą.

5. Įvedus prezidentinį valdymą visoje LSSR teritorijoje, pradeda veikti 1990 m. balandžio 3 d. SSRS įstatymas apie ypatingąją padėtį.

(Bus daugiau)

Gražina Landsbergienė Čikagoje, kai lapkričio 6 d. buvo atvykusi priimti jos vyrui prof. Vytautui Landsbergiui Lietuvių fondo skirtą premiją. Su LR Generalinis konsulu Arvydu Daunoravičiumi, kairėje, ir LR ambasadoriumi JAV ir Meksikai Vygaudu Ušacku, dešinėje.

LF nuotr.

G. RUČYTEI-LANDSBERGIENEI – B. RADVILAITĖS MEDALIS

Įvertindama Gražinos Ručytės-Landsbergienės labdarinę veiklą, Vilniaus miesto taryba nusprendė jai skirti Barboros Radvilaitės medalį. Šiuo garbingu sostinės apdovanojimu pagerbiamos iškiliausios Vilniaus miesto moterys. G. Ručytė-Landsbergienė tokios pagarbos nusipelnė už visą labdarinę veiklą, kurią pradėjo dar 1991 metais, sakoma Vilniaus savivaldybės pranešime spaudai.

Tais metais buvo įkurtas Vytauto Landsbergio fondas, kurio aktyvią veiklą lėmė G. Ručytės-Landsbergienės

pasiaukojamas darbas. Fondo veiklos pradžioje buvo skelbiama, kad sukauptos lėšos bus naudojamos neįgalių vaikų problemoms spręsti. Šiuo metu Fondas įvairiems labdariniams reikalams jau yra išleides apie 450 tūkst. dolerių.

Lėšos kaupiamos įvairiais būdais: fondą parėmė Prancūzijos ir Vokietijos vyriausybės, net popiežiaus įgaliojimas Pietų Korėjoje. Keliaudami po įvairias šalis, pinigus fondui Gražina ir Vytautas Landsbergiai uždirba ir paskaitomis, koncertais.

Kasmet neįgaliems vai-

kams fondas skiria maždaug po 50 tūkst. dolerių. Pirmiausia Fondas skyrė lėšų vaikams, turintiems judėjimo sutrikimų, segantiems cerebraliu paralyžiumi. Fondas yra padėjęs sanatorijai Saulutė, Kauno ortopedinei įmonei, Vilniaus vaiko raidos centrui. Jame fondas organizavo ankstyvos korekcijos ir ankstyvos diagnostikos kursus, kuriuose amerikiečių specialistai padėjo ruošti tokiam darbui mūsų gydytojus.

Ortopedinę įmonę ir Vaiko raidos centrą Fondas aprūpino įvairiomis priemonėmis bei įranga. Kartu su Švedijos Lundo universitetu Kaune įkurtas surdologijos kabinetas. Tai pirmas tokio pobūdžio kabinetas Baltijos šalyse. Brangią aparatūrą Fondas yra nupirkęs Santariškių ir Raudonojo kryžiaus ligoninėms bei Vilniaus universiteto ligoninės Žalgirio klinikai.

Nemažai neregijų Fondas aprūpino kompiuterine technika, LASS Kauno įmonei padėjo įsigyti sunkvežimį, 1994 metais finansavo O. Matusevičiūtės ir jos brolio kelionę į Čekiją, padėjo "Dainų dainelės" laureatei R. Misiukaitei, Vilniaus A. Jonyno mokyklos našlaičiams nupirko naujų batelių, visiems vaikams padovanojo vitaminų.

Be to, Fondas turi adresatų, kuriems teikiama nuolatinė parama. Tarp jų yra ir Aklyjų bei silpnaregių sąjunga, oftalmologijos klinika. Pastarajai Fondas nupirko lazerinį aparatą, kuriuo kūdikiams daromos akių operacijos.

Vilniaus miesto įsteigti Barboros Radvilaitės ir Žygimanto Augusto medaliai skiriami labiausiai miestui nusipelnusiems žmonėms, atsižvelgiant į jų nuopelnų svarbą per pastaruosius dešimt metų bei įvertinant visuomeninės ir profesinės veiklos įtaką Lietuvai ir jos sostinei Vilniui. www.DELFI.lt

PAMINĖTAS MOKSLINĖS VEIKLOS JUBILIEJUS

Šią vasarą (rugpjūčio mėn.) vykusiame 18-ajame Pasaulio kompiuterinės technikos specialistų kongrese, kurį surengė IFIP (Tarptautinė informatikos federacija), buvo sudaryta specialiai dviejų dienų programa, skirta prof. Algirdo Avižienio 50-ties metų mokslinės veiklos paminėjimui.

Kongrese buvo pabrėžta, kad prof. Algirdo Avižienio mokslinė veikla prasidėjo 1960., kai jis Illinois universitete apgynė informatikos mokslų daktaro (Ph.D.) disertaciją sistemų technologijos srityje ir buvo pakviestas į Kalifornijos technologijos instituto administruojamą tyrimų laboratoriją JPI, į kurią buvo įjungta ir NASA.

Nuo 1962 metų jis pradėjo kurti savaime pasitaissantį kompiuterį "STAR".

Pirmasis STAR aprašymas mokslinėje spaudoje buvo paskelbtas 1966 metais. 1969 m. STAR laboratorinis modelis pradėjo veikti ir buvo pademonstruotas spaudos atstovams. Šį įvykį aprašė didieji JAV dienraščiai, o savaitraštis "TIME" skyrė jam beveik visą puslapį, paminėdamas A. Avižienio lietuvišką kilmę.

1970 m. A. Avižienis už STAR kompiuterį gavo JAV patentą, po to dar gana daug įvairių apdovanojimų, tarp jų JAV vyriausybės NASA medalį "Už ypatingus nuopelnus". 1972 m. Kalifornijos universitetas Los Angeles mieste (UCLA) suteikė Algirdui Antanui Avižieniui profesoriaus vardą ir pavedė jam įsteigti Patikimų sistemų laboratoriją, kuriai jis vadovavo iki 1990 m., kai išvyko dirbti atkurtojo Vytauto Didžiojo universiteto rektoriumi Kaune.

A. Avižienis 1967 m. paskelbė "fault tolerance", tai yra – "atsparumo gedimams" principą, kurį pirmasis įdiegė STAR kompiuteryje ir tebegvildena iki šiol (yra paskelbęs apie jį per 100 mokslinių straipsnių). Šis principas, kuris sumažina gedimo pavojų, yra labai plačiai taikomas įvairiuose kompiuteriuose.

R.PAKSAS KELIA SPARNUS

Apkalta nutraukė "Skrajojantį Rolandu" praminto eksprezidento Rolando Pakso politinį skrydį, tačiau sparnų nepakirpo - jis nori lėktuvu apskristi pasaulį. "Turiu minčių sportiniu lėktuvu apskristi pasaulį", - savaitiniam žurnalui "Žmonės" sakė akrobatiniais skrydžiais pagarsėjęs R. Paksas. 48 metų R. Paksas žurnalui sakė, kad skristi ketina vienas ar su keliais draugais, priklausomai

Be to, A. Avižienis nuo 1962 metų pradėjo dėstyti Kalifornijos universitete Los Angeles mieste. Ten jis vadovavo tyrimų laboratorijoms ir Informatikos fakultetui. 1972 m. jam buvo suteiktas profesoriaus vardas, o nuo 1994 m. jis tapo profesorium-emeritu. Nuo 1990 m. išrinktas Lietuvos Mokslų Akademijos užsienio nariu.

A. Avižienis buvo pirmosios Lietuvos Mokslo tarybos narys ir dalyvavo darbo grupėje, 1990-1991 m. parengusioje Lietuvos Respublikos Mokslo ir studijų įstatymo projektą.

Nuo 2002 m. A. Avižienis atstovauja Vytauto Didžiojo universitetui Europos mokslininkų – informatikų darbo grupėje, rengiančioje projektus ES informacinės infrastruktūros patikimumui užtikrinti. Čia jis dirba kartu su kolegomis iš Prancūzijos, Italijos, Didžiosios Britanijos, Švedijos, Vokietijos ir Austrijos.

Sveikindamas prof. Algirdą Avižienį jubiliejaus proga, VDU rektorius prof. Vytautas Kaminskas kalbėjo: "Profesorius Algirdas Avižienis buvo vienas aktyviausių VDU atkūrimo iniciatorių. Atkuriamasis senatas išrinko jį pirmuoju atkurto VDU rektoriumi. Jam vadovaujant mūsų universitetas tapo vakarietiškos studijų sistemos pradininku Lietuvoje". Vokietijoje jis mokėsi Eichstato lietuvių gimnazijoje.

Sveikinimą jubiliatui atsiuntė LR prezidentas Valdas Adamkus. Jis rašė: "Man didelė garbė sveikinti Jus, studijų Illinois universitete draugą, Jūsų mokslinės veiklos 50-mečio proga. Jus gerbia ne tik didžiai dėkinga už pagalbą Lietuva. Jus gerbia viso pasaulio informatikos mokslo kūrėjai ir kompiuterių inžinieriai. Tikimės, kad ir ateityje Jūsų veikla bei mokslo laimėjimai džiugins Lietuvą ir stebins pasaulį".

Šį straipsnį paruošė **Antanas Dundzila** pagal "Universitetas Vytauti Magni" 2004 spalio m. Nr. 7.

nuo to, kiek pavyks surinkti pinigų tokiam skrydžiui.

"Jeigu jų bus nepakankamai, teks nuomotis mažą lėktuvą, o vietoj draugų įsidėti papildomą degalų baką. Manau, skrisime dviese arba trise, nes vienam nesmagu", - sakė R. Paksas, kurio nuomone, skrydis aplink pasaulį gali trukti 30-40 dienų.

R. Pakso politinę karjerą pavasarį nutraukė apkalta Seime, už Konstitucijos pažeidimus ir priesaikos sulaužymą. **BNS**

(Atkelta iš 3 psl.)

KARAI IR...

šeimoms. Daugelis net europiečių ir amerikiečių dėl apdraudos dydžio rizikuoja imtis labai pavojingų darbų.

Islamo diktatūros kūrėjai visad suras teroro pateisinimą. Jiems vien tik krikščionybė ir Vakarų kultūra teikia ganėtino pagrindo siųsti kitus žudyti ir žudyti. Išlepe baltieji vakariečiai ieško tik pasiteisinimų neginti savo tikėjimo laisvės bei savų principų, kurių dažnas nebeturi. Tad dvasinio barbarizmo barbarams iš jų pačių tarpo ir pašaliniais lengva griauti pasaulio kultūros ir civilizacijos pamatus. Tad už teroro plitimą pasaulyje vargu ar galima kaltinti vien tik teroristus. Visur galioja sena išmintis: "Blogis triumfuoja, kai gerieji nieko nedaro." Dažnai galioja ir vergiją panaikinusio JAV prezidento Lincoln įspėjimas: "Tylėjimas, kai privalu prabilti, daro žmones bailiais." Ar tylėsime atsidūrę prieš dvasinį terorizmą ES?

Matome, kad Europos Sąjungos (ES) nihilistinė ponija bando ES Konstitucijoje atsi-kratyti krikščioniško Europos

paveldo. Matėme, kaip ne lygių teisių, bet privilegijų siekiančių homoseksualų šalininkai ES parlamente atėmė minties ir žodžio laisvę Italijos katalikui kandidatui į ES komisarų ir išstūmė jį iš komisijos. Vienok krikščioniškos Lietuvos ponija skubos keliu pripažino nepatikrintą, nepataisytą, aiškiai antikrikščionišką ES Konstituciją, nepaisant pasaulio dvasinio autoriteto Popiežiaus Jono Pauliaus II įspėjimo atitaisyti istorinę ir moralinę klaidą. **Kur staiga buvo dingę krikščionys Lietuvos Respublikos Seime** ir vyriausybėje tuo lemiamu momentu, kai dėl ES Konstitucijos buvo balsuojama Seime?

Jei Seimas gali ES Konstituciją ratifikuoti, kitas, po 4 metų išrinktas krikščioniškas – lietuviškas Seimas gali ją ir deratifikuoti iki ji bus pataisyta atitiktai istorinei kultūrinei Europos kilmei. Tad jau dabar metas pradėti ruošti 2008 m. Seimo rinkimams. Tylėti – būtų nusikaltimas. Nes matome, kaip nuolaidžiavimas skatina terorizmą, visoki – fizinį ir dvasinį.

ST. PETERSBURG, FL

PAGERBTI KLUBUI
NUSIPELNĘ NARIAI

Lapkričio mėn. 28 d. popietę Lietuvos klubo valdyba surengė pagerbtuves klubo didiesiems geradariams: garbės rėmėjams, aukojusiems klubui nemažiau 1,000 dol., ir garbės nariams (visuotinio narių susirinkimo pakeltiems į šią kategoriją už nuopelnus klubui ar Lietuvybei). Visi šie asmenys buvo susodinti prie vieno ilgo, gražiai papuošto stalo. Savo atidaromoje kalboje klubo pirmininkė **Angelė Karnienė** pasakė, kad praleidus giliai prasmingą Padėkos dieną, mes, St. Peterburgo lietuviai, jau daug metų renkames į savo klubą išreikšti pagarbą ir padėką mūsų nariams, kurie, pramatydami klubo reikalingumą ir svarbą mūsų lietuviškai veiklai, savo darbais, savo idėjomis ir ypatingu dosnumu rėmė mūsų klubą. Jų dėka mes galėjome įsigyti žemės sklypą, pradėti savo pastato statybą, ją užbaigti ir pilnai įrengti. Klubo narių skaičiui augant ir mūsų kultūrinei, politinei bei socialinei veiklai didėjant, pastatas buvo plečiamas tris kartus ir įgalino mus iš pradinio 4858 kv. pėdų pastato praplėsti jį iki dabar turimų 10444 kv. pėdų.

Pirmininkė išvardino ir pirmuosius tūkstantinių aukotojus, kurių dėka buvo nupirkta žemė ir pastatytas pastatas. Nei vieno iš jų jau nėra gyvųjų tarpe, tik tai jų pavardės, kartu su vėlesniais aukotojais klubo garbės rėmėjų lentoje, liudija visiems klubo lankytojams, ką gali nuveikti darbais, pasiaukojimu ir dosnumu mūsų tautiečiai. Jie pramatė reikalingumą ir svarbą lietuviams turėti savo pastogę St. Peterburge.

Kalbėjo ir garbės rėmėjų atstovė **Sofija Vaškienė**. Ji dėkojo susirinkusiųjų vardu klubo valdybai už jų šios dienos pagerbtuves ir suminėjo daugiau narių dosnumo pavyzdžių: kaip prieš keliolika metų buvo nupirktas naujas fortepijonas arba kaip atsirado tūkstantinės darant paskutinį klubo praplėtimą – statant biblioteką. Ji užtikrino, kad, iškilus reikalui, ir šiandien klubo nariai ateitų į pagalbą savo organizacijai.

Pirmininkė supažindino popietės dalyvius su sėdinčiais už stalo garbės rėmėjais ir garbės nariais, išvardindama tuos, kurie buvo kviešti, bet dėl

ligos ir kitų priežasčių negalėjo šią dieną atvykti.

Pakviestas prie mikrofono Šv. Kazimiero Misijos vadovas kan. Bernardas Talaišis susirinkusiems pristatė ir pasveikino Praną Petraitį, kuris praeitą sekmadienį specialiose pamaldose Šv. Judo katedroje St. Peterburgo diecezijos vyskupo Robert N. Lynch buvo apdovanotas Šv. Judo Apaštalo medaliu už nuopelnus 14 metų vadovaujant Šv. Kazimiero misijai St. Peterburge.

St. Pete Beach atostogaujantis Vytautas Kamantas įteikė naujai išleistą knygą “Pasaulio Lietuvių Bendruomenė” klubo bibliotekai ir “Lietuvių žinių” redaktoriui. Pranešė, kad knygą galima įsigyti pas klubo sekretorę Rimą Kilbauskienę.

Po Mečio Šilkaičio žinių iš Lietuvos, pirmininkė, padėkojusi garbės svečiams ir visiems dalyviams.

ATSIŠVEIKINOME
SU CHORO VADOVU

Gruodžio mėn. 18 d. St. Peterburgo Lietuvių Klubo valdybos atstovai ir choristai atsisveikino su septynetą metų išbuvusiu klubo choro vadovu dr. Bronium Kazėnu, kuris dėl asmeniškų priežasčių pasitraukė iš šių pareigų. Atsisveikinimo pobūviui vadovavo ilgametė choro valdybos pirmininkė Aurelija Robertson. Ji apgailestavo Broniaus pasitraukimą ir dėkojo jam už uolų darbą paruošiant chorą per visus jo darbo metus. Kalbėjo ir klubo pirmininkė Angelė Karnienė, išreikšdama susirūpinimą, kad 43 metus gyvavęs choras turės nutraukti savo veiklą. Ji kreipėsi į choristus pradėti naujo vadovo paiešką. Kalbėjo ir dr. Bronius Kazėnas, sakydamas, kad jam buvo malonu dirbti su choristais, bendrauti su klubo vadovybe, tačiau, verčiamas aplinkybių (širdies negalavimas ir tolimas kelias važinėti į repeticijas), jis nutarė pasitraukti iš šių pareigų.

Choristė Alvita Kerbelienė gražiai paskaitė a.a. Dalilos Mackialienės parašytą apybraižą apie vaikų jausmus per Kūčias ir Kalėdas nepriklausomoje Lietuvoje.

Vėliau buvo pasivaišinta chorisčių ir klubo valdybos parūpintomis gėrybėmis ir sugiedota keletas tradicinių kalėdinių giesmių, vadovaujant buvusiam chorvedžiui dr. Broniui Kazėnui.

Lietuvos Respublikos ambasadoriaus JAV ir Meksikai Vygaudo Ušacko pagerbimas Čikagoje, kurį rengė Balzeko muziejus, paskelbęs ambasadorių metų žmogumi.

L. Jurkūnienės nuotr.

KLUBO KULTŪRINIO
BŪRELIO VEIKLOJE

Klubo kultūrinis būrelis sausio mėn. 19 d., trečiadienį, 2 val. p.p. klubo salėje rengia įdomią popietę, kurios metu prof. dr. Bronius Vaškelis kalbės apie Balį Sruogą.

Visi apylinkės lietuviai kviečiami popietėje dalyvauti.

Sausio mėn. 16 d., sekmadienį, klubo pietų metu, kultūrinio būrelio narės pradės 2005-ųjų metų Vytauto Didžiojo universiteto studentų šalpos vaju.

KVIEČIAME
Į KONCERTĄ

Sausio mėn. 29 d., šeštadienį, Lietuvių klubo kultūrinis būrelis rengia koncertą, kurio programą atliks muzikinis vienetas “Melodija”, vadovaujamas Aleksandro Stankevičiaus. Vienetas atvyksta iš Montrealio, Kanados.

Taip pat “Melodija” giedos ir šv. Mišių metu Šv. Vardo bažnyčioje sekmadienį, sausio 30 d.

UŽGAVENIŲ BALIUS

Vasario mėn. 8 d., antradienį, 5:30 val. p.p. tautinių šokių grupė “Audra” rengia tradicinį Užgavėnių balių. Bus šokėjų pagaminta karšta vakarienė su vynu, meninė programa ir loterija. Šokiams gros “Lorelei” orkestras. Stalų arba pavienių vietų užsakymus priima Vida Sabienė, tel. (727) 864-6621.

LIETUVOS DUKTERŲ
VEIKLA

Lietuvos Dukterų kalėdinis pabendravimas praėjo draugiškoje ir smagioje nuotaikoje. Dalyvavo 70 narių bei viešnių. Po trumpos oficialios dalies buvo maža loterija (be pinigų) ir programėlė, kuri maloniai nustebino visas. Alvita Kerbelienė su Aldona Varkaliene suorganizavo moterų grupelę, priklausančių mūsų draugijai, ir jos labai gražiai pagiedojo keletą rečiau girdimų kalėdinių giesmių. Po to buvo vaišės ir narės bei viešnios neskubė-

jo skirstytis.

Valdyba dėkoja Aldonai Varkalienei ir giesmininkėms, o taip pat ir visoms aukotojoms pinigais, pyragais ir sumuštiniais.

Visoms linkime linksmų, laimingų Švenčių!

“Lietuvių žinios” biuletenio Nr. 342

CHICAGO, IL

ČIKAGOS TAUTININKŲ
KŪČIOS

Tautinės sąjungos Čikagos skyrius 2004 m. gruodžio 15 d. suruošė šaunias Kūčias visiems sąjungos nariams ir svečiams Balzeko kultūros muziejaus patalpose. Visi Kūčių dalyviai buvo vaišinami pačių valdybos narių pagamintais įvairiais žuvų ir silkų patiekalais, vinigretais, šližikais, kisieliais ir t.t., tikrai buvo daugiau valgių negu dvylika. Visus nustebino tai, kad viskas buvo veltui be jokio mokesčio. Valdybos pirmininkė aiškino taip, kad skyriaus nariai yra geri, paslaugūs, neatsisako valdybai padėti, tai valdyba nutarė kartą atsidėkoti visiems nariams ir pavaišinti juos pakviesdama Kūčioms.

Kūčiose dalyvavo taip pat Marquette parko Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos kunigas Rimvydas Adomavičius, kuris sukalbėjo maldą ir papasakojo Kūčių papročius bei burtus ir net padainavo porą senovinių kalėdinių dainų. Buvo sugiedota keletas kalėdinių giesmių. Visi džingėsi tokiu maloniu Kūčių renginiu ir pageidavo, kad tai virstų tradicija ir kiekvienais metais tokios Kūčios būtų rengiamos.

Tautinės sąjungos Čikagos skrius yra vadovaujamas energingos pirmininkės Matildos Marcinkienės. Jos iniciatyva visa tai ir įvyko. Reikia pasidžiaugti tokia darnia valdyba į kurią dar įeina Zuzana Juškevičienė, Irena Dirdienė, Sigutė Žemaitienė ir Agota Tiškuvienė.

Vaclovas Mažeika

LOS ANGELES, CA

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Po antro pasaulinio karo tik trys kariškiai yra gavę Vyčio kryžiaus ordinus: Armijos rinktinės vadas generolas Povilas Plechavičius ir rinktinės štabo viršininkas pulkininkas Oskaras Urbonas jau seniai iškeliavę Amžinybėn. Gi mūsų tarpe, Los Angeles lietuvių viensėdijoje, pušimty metų gyvena ir įvairių patriotinių organizacijų vadovybėse dirba Lietuvoje buvęs Vilniaus divizijos kuopos vadas inž. **Antanas Mažeika**. Pernai, švenčiant 85-tą Kariuomenės šventę ir iškilmingą LA Ramovėnų penkiasdešimtmetį (50 kartų ramovėnai ruošė ir Kariuomenės minėjimus) Antanas Mažeika, ilgametis Ramovėnų LA skyriaus pirmininkas, tarė padėkos ir atsisveikinimo žodį, pabrėždamas, kad Ramovėnų darbas baigtas ir tuo pačiu prašė ir pavedė šaulių ir birutiečių vadovams Kariuomenės šventės tradiciją tęsti toliau. Tą pažadą Šaulių Juozo Daumanto kuopos vadas Kazys Karuža ir Didžiosios kunigaikštienės Birutės LA sk. pirmininkė Alfonsa Pažiūrienė š.m. lapkričio 21-ą išpildė, suruošdami pasigėrėtiną šventę-akademiją.

Šv. Kazimiero parapijos aikštėje iškeltos vėliavos, iškilmingos mišios bažnyčioje. Akademijai salėn daugiausia susirenka tie, kurie per visus penkias dešimtis metų ištikimai renkasi į patriotinius minėjimus. Džiugu, kad ši kartą teko matyti ir naujųjų ateivių.

Šventę pradėjo Juozo Daumanto šaulių būrio vadas Kazys Karuža. Amerikos himnas, vėliavų įnešimas, žuvusių dėl Lietuvos laisvės karių pagerbimas, klebono St. Anužio invokacija. Pasveikintas vienintelis mūsų tarpe esantis Vyčio kryžiaus ordino kavalierius Antanas Mažeika.

Šventės pravedėjos Irenos

(Nukelta į 10 psl.)

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$55,

PUSEI METŲ - \$40,

PIRMA KLASE - \$78,

ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ

METAMS - \$130.00

LIETUVA IR PASAULIS

Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas išsiuntė laiškus nuo žemės drebėjimo nukentėjusių Pietryčių Azijos valstybių parlamentų vadovams. Lietuvos Seimo vardu parlamento Pirmininkas pareiškė užuojautą žuvusiųjų šeimoms ir visiems Šri Lankos Demokratinės Socialistinės Respublikos, Indijos Respublikos, Indonezijos Respublikos, Malaizijos Federacijos, Maldyvų Respublikos, Tailando Karalystės žmonėms. Kaip primena *ELTA*, cunamį Indijos vandenyne sukėlusio 9 balų pagal Richterio skalę žemės drebėjimo aukų skaičius išaugo iki 110 tūkst. žmonių. Labiausiai nukentėjo Indonezija, Šri Lanka ir Indija.

Lietuvos teisėsauga gavo žinią, kad dar du mūsų šalies piliečiai užsienyje įkliuvo su narkotikų kontrabanda. Du vidutinio amžiaus kauniečiai vežė beveik kilogramą itin švaraus kokaino - abiejų batuose jo aptikta maždaug 900 gramų, bet apie jų sulaikymą mūsų pareigūnai sužinojo beveik atsitiktinai. Amsterdamo uosto muitinė nepradeda ikiteisminio tyrimo, jei aptinkama mažiau nei 3 kg kokaino. Lietuvos policijos ryšių karininkas Europolo būstinėje Hagoje Laimonas Vasiliauskas sakė nieko nežinąs apie šį atvejį. Pasak L. Vasiliausko, lietuviai Europoje garsėja kaip eurų klastotojai ir padirbtų pinigų platinotojai. Bet kaip narkotikų kurjeriai dar neišgarsėjo. “Dar yra kur pasireikšti”, - ironizavo pareigūnas.

Lietuvos užsienio reikalų ministras Antanas Valionis pabrėžia būtinybę šalies jaunimui daugiau laiko skirti gilinant savo žinias apie Europos Sąjungą, plečiant akiratį, užmezgant ryšius su bendraamžiais kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse. Jis teigė, kad narystė ES šaliai atveria daug galimybių, tačiau “viską, ką galime savo namuose padaryti, turime padaryti patys”. Tam, anot A. Valionio, reikia žinių ir domėtis Europos reikalais. Ministras vylėsi, kad jaunoji šalies karta bus iniciatyvi, informuos apie naujas galimybes ir žinos, kaip jomis pasinaudoti. Dviejų dienų “Mokomojo Europos parlamento” sesijoje, kurioje dalyvavo 100 vyresnių klasių moksleivių iš dešimties Lietuvos apskričių mokyklų, buvo rengiami komitetų posėdžiai, delegacijų susitikimai ir generalinė asamblėja. Šiuo renginiu siekiama plėtoti jaunimo žinias apie Europos integracijos procesus, ugdyti jų kaip Europos piliečių savimoneį, suteikti jiems daugiau informacijos apie ES ir Lietuvos visateisį dalyvavimą šios organizacijos institucijų veikloje.

Nukentėjusiems nuo cunamio aukoja ir lietuviai. Kai kurios Lietuvos įstaigos bei bendrovės paskelbė teiksiančios paramą nukentėjusiems nuo žemės drebėjimo ir cunamio Rytų Azijoje. Vilniaus miesto savivaldybės taryba nutarė iš kitų metų savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo fondo skirti 100 tūkst. litų paramą. Mobiliojo ryšio bendrovė "Bitė GSM" savo klientams cunamio nusiaubtoje zonoje leis skambinti nemokamai. Savivaldybės skirti pinigai bus pervesti į Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos atidarytą specialią sąskaitą. Pasak Raudonojo Kryžiaus, koordinuojančio paramos rinkimą daugelyje pasaulio valstybių, surinktos lėšos bus panaudotos nukentėjusiųjų aprūpinimui geriamu vandeniu, pastoge, sanitarinių paslaugų užtikrinimui, ligoninių ir medicinos punktų atstatymui bei dingusių žmonių paieškai. Didžiausia šalies turizmo agentūra “BTI West Express Lietuva” pranešė nukentėjusiems nuo žemės drebėjimo sukeltų cunamio bangų Pietryčių Azijoje paaukojusi 10 tūkst. litų. Pinigai buvo pervesti į specialią Lietuvos Raudonojo kryžiaus draugijos sąskaitą Lietuvoje.

Lietuvos studentų sąjunga nusprendė nebestoti į prieštaringai vertinamą Tarptautinę studentų sąjungą. “Suklydome 2003-ųjų rugpjūtį pradėję bendradarbiauti su Tarptautine studentų sąjunga prieš tai neatlikę tyrimo. Išanalizavę informaciją apie IUS veiklą, kurią mums pateikė Užsienio reikalų ministerija, Čekijos ambasada Lietuvoje ir Valstybės saugumo departamentas, stabdome sąjungos stojimą į IUS” - teigė laikinai einantis LSS prezidento pareigas Jonas Okunis. Šios organizacijos atstovų susitikimuose su IUS atstove paaiškėjo, kad Tarptautinės studentų sąjungos banko sąskaitos Prahoje išaldytos, o jos vadovo ir kelių vykdomojo komiteto narių veikla sustabdyta. Paskutinis IUS kongresas 2000 m. vyko Libijoje, kuri tuo metu buvo terorizmą remiančių šalių sąrašė.

Lietuvos studentų sąjungos duomenimis, Tarptautinės studentų sąjungos veikla nėra pakankamai skaidri. Dėl to organizacija jau lapkričio viduryje pareiškė atsisakanti prisidėti prie Lietuvos studentų atstovybių sąjungos, rengiančios IUS Pasaulio studentų kongresą Lietuvoje.

Švietimo ir mokslo ministerijos LSS prašė Pasaulio studentų kongresui organizuoti numatytas valstybės biudžeto lėšas - 700 tūkst. litų - skirti aktyviai mokslinėje veikloje dalyvaujančio akademinio jaunimo skatinimui.

Popiežius Jonas Paulius II Kalėdų naktį Šv. Petro bazilikoje kreipėsi į pasaulio vadovus, kad dar labiau šiuo metu siektų taikos, ypač, kad žydai, musulmonai ir krikščionys susitartų gyventi taikoje. Jo šv. Mišios ir kalba buvo per televiziją perduota 73 pasaulio kraštams. Vatikane tą naktį jo klausėsi 150 valstybių diplomatai ir daugiau kaip 10,000 minia. *AFP*

LIETUVIAI PALANKIAUSIAI VERTINA NARYSTĘ

Lietuviai yra tarp palankiausiai ir optimistiškiausiai narystę Europos Sąjungoje (ES) bei įvairius jos aspektus vertinančių tautų. Tai rodo spalio-lapkričio mėnesiais visose 25 bloko valstybėse atliktas “Eurobarometro” tyrimas.

Apklausos duomenimis, pagal paramą narystei bloke Lietuva yra šešta tarp visų narių ir pirmąja tarp naujokių. Net 69 proc. mūsų šalies gyventojų mano, kad narystė yra teigiamas dalykas, 22 proc. išreiškė neutralią nuomonę, 6 proc. narystę vertina neigiamai. Narystę teigiamai vertina 52 proc. Estijos ir tik 40 proc. Latvijos gyventojų. Šioje kategorijoje tarp 25 šalių pirmąja Liuksemburgas, kur net 85 proc. respondentų buvo patenkinti, kad jų šalis yra ES narė.

Lietuva taip pat yra viena iš pirmaujančių šalių pagal suvokiamą ES narystės naudą. 78 proc. apklaustųjų į klau-

simą, “Ar šaliai naudinga narystė ES?”, atsakė teigiamai, 9 proc. - neigiamai. Pagal šį kriterijų mūsų šalis nusileido tik Airijai, kurioje 87 proc. gyventojų mano, kad šaliai narystė naudinga.

Kaimyninių šalių gyventojai mažiau įsitikinę narystės ES nauda: kad narystę naudinga, mano 56 proc. Estijos ir 51 proc. Latvijos gyventojų. Neigiamai į šį klausimą atsakė 31 proc. estų ir 36 proc. latvių.

Pagal paramą ES Konstitucijai Lietuva taip pat užima vietą pirmajame dešimtuose: 73 proc. lietuvių pritaria šiam dokumentui ir tik 5 proc. (mažiausiai tarp visų 25 šalių) jam prieštarauja.

Lietuva pirmąja ir pagal žmonių, manančių, kad ES įvaizdis kovojant už taiką pasaulyje ir prieš terorizmą yra teigiamas, skaičių. 80 proc. apklaustųjų mano, kad bloko vaidmuo siekiant taikos pasau-

lyje yra teigiamas. 76 proc. apklaustųjų palankiai įvertino ES įvaizdį kovoje su terorizmu. ES vidurkis yra atitinkamai 61 proc. ir 59 proc.

“Eurobarometro” tyrimas rodo, kad nuomonė apie Jungtinių Valstijų vaidmenį pasaulio arenoje per pastaruosius dvejus metus pastebimai pablogėjo. Tik 39 proc. europiečių palankiai vertina šios valstybės vaidmenį kovojant su terorizmu (2002 metų rugpjūtį tokių buvo 54 proc.). JAV pastangas siekiant taikos pasaulyje palankiai vertina tik 22 proc. europiečių (2002 metų rugpjūtį jų buvo 32 proc.).

Didžiausią susirūpinimą ES piliečiams kelia nedarbas: tuo susirūpinę 46 proc. apklaustųjų, arba 5 proc. daugiau, nei per ankstesnį tyrimą. Organizacijos naujokėse šis skaičius dar didesnis - nedarbas kelia nerimą net 62 proc. žmonių. *BNS*

KGB KARININKAS LIETUVOJE

Liūdnei pagarsėjęs Rusijos šnipas Vladimir Alganov atsidūrė dėmesio centre ir Lietuvoje, rašo Lenkijos dienraščio “*Rzeczpospolita*” korespondentas Vilniuje Robert Mickiewicz. Konservatoriai pateikė premjerui Algirdui Brazauskui paklausimą dėl V. Alganov lankymosi šalyje 2002 metais. Įtariama, kad jis buvo atvykęs Ignalinos atominės elektrinės direktoriaus Viktoro Ševaldino kvietimu.

"Kadangi šis asmuo kelia rimtų įtarimų mūsų strateginiams partneriams lenkams, tai į jį atitinkamai turi būti žiūrima ir Lietuvoje. V. Alganov buvo išsiųstas iš NATO narės Lenkijos, o po to jis lankėsi strateginiame Lietuvos objekte - atominėje jėgainėje. Akivaizdu, kad tai mums kelia susirūpinimą", - pareiškė Lenkijos laikraščiui

Tėvynės sąjungos pirmininko pavaduotoja Rasa Juknevičienė.

R. Mickevičius rašo, jog konservatoriai kreipėsi į premjerą, kad būtų ištirta, ar Vyriausybė žinojo apie Rusijos žvalgybos karininko vizitą į Lietuvos atominę jėgainę. Konservatoriai nerimauja dėl to, kad Rusijos specialiųjų tarnybų darbuotojai nekludomi patenka į Lietuvos teritoriją.

Dešinieji buginėja, kad Rusijos šnipas apsilankymas gali turėti įtakos Lietuvos Vyriausybės sprendimams energetikos srityje. Esama įtarimų, kad tokių vizitų galėjo būti ir daugiau.

Kaip pažymi “*Rzeczpospolita*”, R. Juknevičienė taip pat kreipėsi į Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininką Alvydą Sadecką, prašydamą iškviesti į komiteto

posėdį atitinkamų Lietuvos tarnybų vadovus, kad šie paaiškintų, ar “Rusijos specialiųjų tarnybų darbuotojas V. Alganov, išsiųstas iš Lenkijos už šnipinėjimą, gavo 2002 metais ilgalaikę Lietuvos vizą Ignalinos AE vadovybės prašymu”. Konservatoriai norėtų sužinoti, kokie buvo jo apsilankymo Lietuvoje tikslai ir kas buvo jo partneriai. *ELTA*

Rusijos Valstybės Dūmos pirmininko pavaduotojas Vladimir Žirinovskij mano, kad Baltijos šalims netrukus teks nusivilti ir Europos Sąjunga, ir NATO.

Atsakydamas į klausimą skandalingai pagarsėjęs Rusijos politikas pažymėjo: " Įstojus į ES ir NATO, pablogės ekonominė šio regiono padėtis. Jie nebesididžiuos, kad jie - europiečiai.” *BNS*

ŽEMĖN TAIKĄ NEŠU DANGUOLĖ LELIENĖ

I.

Tokiu pavadinimu gruodžio 12 d. įvyko 19-asis Toronto lietuvių choro "Volungė" (vadovė D. Viskontienė) ir Prisikėlimo parapijos kalėdinės muzikos ir maldos vakaras, kuriame dalyvavo Prisikėlimo parapijos jaunimo choras (vadovė A. Puodžiūnienė) ir svečiai iš Clevelando – Dievo Motinos parapijos choras "Exultate" (vadovė R. Čyvaitė-Kliorienė). Šiame kalėdinio susikaupimo koncerte buvo giedamos J. Naujalio, J. Gallus, J. F. Wade, V. Miškinio ir kitų kompozitorių giesmės su kun. St. Ylos, N. Benotienės, V. Samonio ar N. Kersnauskaitės žodžiais. Tačiau didžiąją repertuaro dalį sudarė torontiečio kompozitoriaus Jono Govėdo sukurtos, harmonizuotos ar aranžuotos melodijos. Koncerto stebėtojai entuziastingai prisidėjo prie bendrų giesmių. Giesmėms akomponavo D. Radtkė, J. Robinson ir kiti instrumentalistai. Taip pat giesmių pritarimui buvo naudojami "Exultate" choro skambalai.

"Atrodo dar vieną mūsų laimėjome su dideliu pasisekimu" - po koncerto, dėkodama dainininkams, rašė "Volungės" vadovė Dalia Viskontienė. - "Tokį darbą, kaip mes dirbam... gali daryti tie, kurie viens kitą myli."

Kūryboje yra ne mažiau kančios negu meilėje, ne ma-

žiau aistros negu žirgų lenktynėse, ne mažiau džiaugsmo nei laimėjus olimpinį auksą taip tur būt pasakytų kiekvienas mylintis savo darbą ir besidžiaugiantis laimėjimais. Pavykusi koncertu džiaugėsi "Volungės" ir "Exultate" chorų vadovės vienbalsiai tvirtindamos, kad rezultatas buvo puikus, nes visi įdėjo daug darbo. Choristai jautė šio susikaupimo ir giesmių vakaro gerą nuotaiką, jautė abiejų chorų norą jungtis ir dirbti kartu. Nebuvo ambicijų ir konkurencijos. Choristai stebėjo dirigenčių mostus, ir iš paskutiniųjų stengėsi būti jiems paklusnūs. Dirigentės tvirtino nesuabejojusios, kad choristai jas seks ir jautusios nuoširdų choristų norą įtikti. Po koncerto Rita Kliorienė sakė, kad, kaip dirigentė, ji galėjusi "žaisti" - pagreitinti, sulėtinti, prašyti didesnio "forte" ar mažiausio "piano". Todėl klausytojai galėjo gėrėtis darniais sąskambiais.

"Šį kartą su "Exultate" choru repetavome tik keturias valandas, kurių užteko, kad galėtume sustatyti programą. Tačiau mes su Rita Kliorienne ypatingai daug bendravome telefonu. Buvo aptarti visi "atsikvėpimai", kiekvienos frazės atlikimas, choro statymas, suėjimai ir t.t. - pasakojo "Volungės" vadovė Dalia Viskontienė.

Bendra choro nuotrauka. Priekyje A. Puodžiūnienė, D. Viskantienė, komp. J. Govėdas ir R. Kliorienė.

D. Puteris nuotr.

Puikus rezultatas yra sunkaus ir ambicingo darbo pasekmė, o patirtis įgyjama reguliariose repeticijose. Todėl klausiau abiejų chorų narių, kodėl jie dainuoja chore ir ką jiems tai reiškia.

"Tą muziką, kurią sukuriame "Exultate" choro repeticijose ir pasirodymuose, atgavina dvasią ir gydo mano sielą. O jaukus šeimyniškas bendravimas duoda šilumos, daug juokų ir nepaprastai smagių valandų", - sakė choro narė **Zita Stungienė**.

Rita Balytė tvirtino, kad jaučiasi be galo laiminga, galėdama giedoti ar dainuoti su kitais. "Harmonizavimas su kitais balsais, ypač mielų draugų kompanijoje, yra vienas iš linksmiausių savaitinių įvykių kasdieniniame gyvenime.

Ištisą savaitę kiekvienas iš mūsų esam apsuptas įvairiausių garsų: darbo mašinų trenksimų, automobilių ūžesių, sirenų spiegių... O kai ketvirtadienių vakarais susirenkam savo repeticijų kambarėlyje, dalinamės šiltais šypsniais, anekdotais, vietinėmis žinutėmis, prisiminimais ir... pasiduodame tai Dvasiai, kuri per muzikos garsus sujungia mūsų sielas į vieną".

Kalbinau pulkelį puikiai lietuviškai kalbančio "Exultate" jaunimo. **Tadas Bartkus** pasakojo, kad patinka dainuoti, nes jaučiasi arčiau Dievo ir turi progą mokintis dainuotis iš gaidų. 21-ų metų **Sauliui Klioriui**, be dainavimo universiteto chore, patinka dainuoti ir lietuviškai. **Lina Aukštuolytė** tvirtino esanti stropi choro

narė, o dainavimas padeda jai atsipalaiduoti. 22-ų metų **Laurai Rukšėnaitei** malonu, kad per muziką gali suteikti džiaugsmo kitiems.

Kalbėjome ir apie tai, kad "Exultate" chore yra narių, kurie visiškai nekalba lietuviškai, bet puikiai lietuviškai dainuoja. Per bendrą repetiją tuo įsitikinau ir aš, "Volungės" choro narė, susipažinusi su **Kelly Kijauskiene**, kuri, dainuodama šalia manęs, stebino puikia lietuviška tartim. Vėliau "Exultate" narys **Vladas Plečkaitis** pasakojo, kad chore yra tokių narių, kurių tėvai ar gal net seneliai kalbėjo lietuviškai. Tai pat kartu su vyrais nori dainuoti ir dalyvauti chore jų nelietuvės žmonos.

(Bus daugiau)

Doloresa Kazragytė

XXXXV SINDONE

Sindone – itališkai drobulė. Kai atsidūriau Turine, iš karto nusipirkau knygą su mokslinėmis tyrimų išvadomis, spėliojimais, hipotezėmis ir t.t. Žinoma, angliškai "neįkertu" – kada nors kas nors išvers. Tada jau "viską žinosiu". Ir nieko daugiau, negu žinau. Paslaptis liks. Nepasikeitusi. Tyli. Rami. Kviečianti tik tikėti.

Taigi, Turinas, Drobulės paskutinioji vieta. Po penkiolikos amžių klajonių iš Jeruzalės į Edeną (Turkija), į Konstantinopolį, į Prancūziją, pagaliau – Turinas, 1578 m. Po to keturi amžiai tylos (bet ne ramybės).

Ir štai artėja XXI a. viena vasaros rytą prie Turino katedros atsirandame mes – Lietuvos piligrimai ir šimtai tūkstančių susirinkusiųjų iš viso pasaulio. Laukiame. Tylus šurmulys. Pradedame eiti ilgu mediniu taku (lyg nesibaigiančiu Palangos tiltu) Katedros durų link. Virš gal-

vos – brezentinis stogas. Nuo saulės ir lietaus. Maždaug kas 30-40 m kabo graviūrų kopijos, vaizduojančios Drobulės demonstravimo istoriją. Štai laiko ją, kaip paklodę, dvaro ponai išpuoselėtom rankelėm, apsikarstę briliantais, pudruotais perukais, šilko drabužiais, auksu siuvinėtais. Aplinkui – rūmų damos, didžiūnai, turtin-goji buržuazija. Vėliavos iškeltos, rūmų salė išpuošta girliandomis. Iškiilo atmintyje Kristaus žodžiai, kuriuos jis sako apie Joną Krikštytoją (Evangelija pagal Matą): "Ko išėjote į dykumą pažiūrėti? Ar švelniais drabužiais vilkinčio žmogaus? Švelniais drabužiais vilkintys gyvena aure karaliaus rūmuose". Matyt, tokia Dievo valia, kad šio pasaulio karaliai saugojo, šventino, lietė Drobulę. Kristaus išrinktieji buvo paprasti žmonės – žvejai, staliai, žemdirbiai, nė vieno dvariškio, nė vieno kunigo, nė vieno didžiūno. Betgi kas būtų buvę su Drobule, jei Ji būtų atsidūrusi tų vargšų rankose? Ar būtų išlikusi šitiek amžių? Turbūt ne. Taigi tie didžiūnai, besididžiuodami tuo, ką turi,

ką įsigyja, tenkindami savo savimeilę, išsaugoja ateinančioms kartoms tokius dalykus, kurie be jų tiesiog išnyktų. Pražūtų. Tad dėkokime turtuoliams už Sindone ir už daug ką, kuo dabar ir mes, mažutėliai, galime grožėtis ir stebėtis.

Žvelgiu į piešinius: iškilmingi tų ponų, aukštųjų dvarininkų veidai, pozos, šaltos akys žvelgia į veidą, perdurtas rankas, nuplaktą kūną, nė viena ašara (esu tikra) nenurieda jų išpurtusiais skruostais. Ir tegu. Vargšei našlei nebūtina matyti Tavo atvaizdą. Jai užtenka paprasto bažnyčios krucifikso, ir parpuolusi ant kelių ji gali verkti pusę dienos, gailėdama Tavęs ir visų pasaulio kankinių. Taip jau yra: vienas turi Širdį, o kiti vietoj Širdies – tuštybę. Ir nieko naujo. Ir visada taip: pirma nukankina, paskui demonstruoja. Kelia į padanges. Iškilmingai laidoja. Sako kalbas. Stato paminklus. Vis dėlto gaila minios. Ir didžiūnų minios, ir vargšų minios. Minios visada gaila ir baisu, nes ji visada akla.

Jau esame Katedroje. Ty-

liai groja muzika. Einame lėtai. Stabtelėdami. Niekas garsiai nekalba. Niekas nekommentuoja. Nesijuokia. Ir neverkia. Ramybė. Priešais altorių, tarp tamsiai mėlynų drapiruočių, kaip ilgas siauras kino ekranas, iškabinta Sindone. Po stiklu. Storuose rūmuose. Nuo minios atitolinta pertvara. Kai takas priešais Drobulę užsipildo žmonėmis, muzika nutyla. Sustojame. Tris minutes galima stovėti (jei nori, klūpėti, bet niekas nesiklaupia). Tyla ir žiūrėjimas. Visų akys įsmeigtos į Sindone. O jei tai Kristaus? O jeigu ir ne? Tai žiauriai nukankinto žmogaus atspaudas. Juk klaupiamės prie mirusio. Juk klaupiamės bažnyčioje. Atsiklaupiau. Galbūt kvailai atrodžiau, bet kas man rūpi. Negaliu stovėti ir žiūrėti kaip muziejuje į paveikslą. Čia ne paveikslas. Čia gulėjo nukankintas, kraujuose paplūdęs, išniekintas žmogus. O jeigu tai buvo Dievas, žmogau? Tai ko stovi? Nenori nusižeminti? Nori kaip visi? Kaip minia? Bijai būti kitoks? Gal nebijai. Tiesiog nėra čia ko sau kvaršinti galvą.

Nieko ypatingo. Už šitų sienų pasaulis, šiluma, kavinės, skanūs ledai, gražūs daiktai, pilnos gatvės linksmy žmonių ir balandžių, trykštantys fontanai ir skulptūros, vėsus kambarys viešbutyje, dušas, muzika, sotūs pietūs, linksma kompanija, naujos pažintys... Kokių čia gelmių ieškoti įtartinėje paklodėje? O jei ir Kristaus? Tai kas? Jau ir nebesidžiaugti gyvenimu?

Ir žinote, mielieji, šitaip galvojantys – visai teisūs. Gal gi tikrai tas perdėtas visokios prasmės ieškojimas – liga? Kuo mes geresni amžinai liguistai narpliojantys "žūstančios lelijos aromatą"? Džiaugtis gyvenimu, neverkšlenti, tikėti savo ateitimi, norėti gražių daiktų, pinigų, malonumų – irgi talentas. Irgi Gyvenimas. Irgi...

Taip ir likai tolimesnė ir artimesnė, paslaptinė Sindone. Galbūt kada nors, kai ateis valanda, nieko daugiau negalėsiu pasakyti – tik tuos žodžius, kurie gimė širdy ir kuriuos kartojau žvelgdama į Sindone: "Atleisk, atleisk, atleisk... už netikėjimą".

Čiurlionio galerijoje Čikagoje: sporto veikėjas Rimas Dirvonis, Lietuvos Bendruomenės idėjos puoselėtoja Nijolė Nausėdienė, dr. Justinas Dėdinas ir JAV LB centro valdybos pirmininkė Vaiva Vebraitė.

Z. Degučio nuotr.

A. BRAZAUSKAS IR A. PAULAUSKAS
NEPATENKINTI LIETUVOS PREZIDENTO
NEPAKLUSNUMU

Lietuvos teisės ekspertai pareiškė, kad Lietuvos Respublikos prezidentas turi teisę, o kartais ir pareigą netvirtinti siūlomų kandidatų į ministrus jų teisiškai neištyręs.

Tuo tarpu A. Brazauskas ir A. Paulauskas pareiškė, kad prezidentas turi pareigą tuoj patvirtinti jų patiektus kandidatus į ministrus. Gi A. Paulauskas dar pridėjo, kad prezidentas turi mažai konstitucinių galių ką nors pakeisti. Prezidentas ne tik neprivalo automatiškai tvirtinti Vyriausybės sudėties, bet atvirkščiai – jis privalo įsitikinti, kad priimdamas sprendimą šiuo

klausimu jis nepažeidžia konstitucijoje įtvirtintų reikalavimų valdžios atstovams. Todėl į A. Paulausko pareiškimą prezidentas pavadino “spaudimu”. Todėl jo pasirinktą būdą mane spausti per radiją laikau nekorektišku.

Puikiai žinau konstitucijos man suteiktas galias ir atsakomybę tvirtinant vyriausybę – pareiškė prezidentas.

Baigiant, verta pažymėti, kad Lietuvos prezidentas pasiėgė teisingai, nepasiduoti Brazausko ir Paulausko sprendimams, tvirtinti tik jų pasirinktus kandidatus į ministrus.

Vytautas Šeštokas

BUVĘ KOMUNISTAI
IR RUMUNIJOJE
DIDŽIAUSIA FRAKCIJA

Rumunijos valdančioji koalicija, kurią sudaro buvę komunistai ir vengrų partija, per rinkimus prarado daugumą parlamente, tačiau užsitikrinę nepriklausomų deputatų paramą vis tiek gali likti valdžioje, rodo paskelbti rinkimų rezultatai.

Centrinis rinkimų biuras pranešė, kad buvusių komunistų Socialdemokratų partija 332 vietų žemuosiuose parlamento rūmuose turės 132 vietas ir liks didžiausia frakcija. *BNS*

RUSIJOS
APDOVANOJIMAS

Rusijos prezidentas Vladimir Putin čečėnų prorusiškos vyriausybės pirmininko pirmajam pavaduotojui Ramzan Kadyrov, velionio Čečėnijos prezidento Achmad Kadyrov sūnui, už "drąsą ir heroizmą atliekant pareigas" įteikė Rusijos didvyrio apdovanojimą, pranešė Kremlius.

R.Kadyrov, kurio tėvas žuvo per gegužės mėnesį surengtą išpuolį, vadovauja Čečėnijos milicijos pajėgoms, kurios kartu su Rusijos kariais šioje neramioje respublikoje

ŠALIS BE LAIMINGŲ ŽMONIŲ

Kiekvieną kartą, kai tarptautinių organizacijų ekspertas ir aktyvus judėjimo "Kitas Pasirinkimas" dalyvis Arūnas Svitojus sugrįžta iš kelionių, kviečiamės jį pokalbiui. Prieš savaitę jis grįžo iš Čečėnijos.

Kai ruošėtės vykti į Čečėniją, kai kas jus atkalbinėjo. Ar tokia kelionė nebuvo pernelyg rizikinga?

Nors Čečėniją kaip ir Irakas pagal tarptautinę klasifikaciją laikoma didžiausios rizikos šalimi, tačiau pavojaus gyvybei nepajutau. Keliavau po Čečėniją kaip Jungtinių Tautų atstovas. Esu pasirašęs griežtą instrukciją ir privalau jos laikytis. Tie, kurie bent šiek tiek nukrypsta nuo taisyklių, iš karto nušalinami nuo darbo. Viena privalomų taisyklių – niekur neišeiti be apsaugos. Taigi mane visą laiką lydėjo ginkluoti sargybiniai ir jaučiausi gana saugiai. Tiesa, nakvoti grįždavau į kaimyninę Ingušiją, kur ir apsistojusios visos įvairių pasaulio organizacijų misijos.

Betgi galėjo atsitikti taip, kad jus užpultų koks didžiulis būrys kovotojų ir keliems policininkams nepavyktų apsiginti. Mes ant automobilių bei drabužių turėjome skiriamuosius Jungtinių Tautų ženklus, o tokių žmonių niekas nepuola, nes čečėnai dar gyvi tik todėl, kad juos maitina JT. Kita vertus, man paaiškino, kad jei įvyktų klaida ir mane pagrobtų, turiu pasakyti, jog esu lietuvis ir iškart būsiu paleistas. Neteko girdėti, kad koks nors lietuvis būtų nukentėjęs. Lietuviai šioje šalyje nepaprastai gerbiami.

Sakote, kad visą Čečėniją maitina Jungtinės Tautos. Ar visai neliko žemės ūkio?

Neliko nieko. Sugriauta pramonė, švietimas, visa infrastruktūra. Nėra telefono, neveikia mobilusis telefonas, neegzistuoja internetas. Nėra parduotuvių, mokyklų, ligoninių. Žmonės gyvena sugriautų namų rūsiuose, urvuose, palapinėse. Nedarbas svyruoja

kovoja su laisvės kovotojais.

BNS

tarp 80-90 procentų.

Žemės ūkis irgi sunaikintas. Gyvuliai bastosi palaidi ir sulaukėję, nes tvartai sugriauti, pievos užminuotos. Jei koks gyvulys dar likęs, tai jis yra pavojingų ligų nešiotojas.

Teko būti svečiuose, kur yra 25 vaikai ir nė vienas iš jų dar nėra buvęs mokykloje. Beje, vyrai dažnai turi po kelias žmonas, tad šeimos labai didelės ir demografinės problemos greitai išsprendžia. Maitinasi jie tik iš to, ką dalija užsienio misijos. Vienam žmogui skiriama po pusę kibiro cukraus ir miltų, butelį aliejaus per mėnesį. Tai yra viskas. Nepaisant tokio baisesio skurdo, bet koks vaikas, likęs našlaičiu, iškart priklaudžiamas. Valkataujančių vaikų nėra. Neegzistuoja vaikų namai, nes nėra beglobių vaikų. Šito turėtumėms mes pasimokyti. Pastebėjau, kad žmonės labai solidarūs, stengiasi vienas kitam padėti, viskuo dalijasi.

Per tokius baisius vargus jie turbūt pamiršo ir savo papročius, ir religines apeigas, kurios taip svarbios musulmonams?

Visai ne. Buvau Ramadanu metu. Jo griežtai laikomasi. Nors gyvena pusbadžiu, bet dieną jie nieko nevalgo. Bandžiau įsiūlyti savo maisto, tačiau nepavyko. Mano apsauginiai 5 kartus per dieną meldavosi. Padeda ginklus ir suklumpa ant žemės. Tikėjimas, matyt, jiems padeda išgyventi, pakelti visas negandas. Be tikėjimo, matyt, jų gyvenimas būtų dar daugiau beprasmiškas..

Ar paprasti čečėnai, moterys palaiko partizaninį karą?

Ne visi. Daug kas mano, kad tai grupuočių kova dėl žemių, dėl naftos, kad kažkam šis karas naudingas, o be reikalo kenčia visa tauta. Netgi kalbama, kad su partizanaus niekas rimtai ir nesisistengia kovoti. Buvęs atvejis, kad Basajevo grupė buvo apsupta ir vietoj to, kad ją sunaikintų, rusai, padarę koridorių, leido pasitraukti.

Iš tiesų naftos ten yra daug

ir labai geros kokybės. Taip kaip Lietuvoje gaminama samanė, taip Čečėnijoje gaminamas benzinas. Namuose tarsi lietuviški bravorai yra maži cechai, kuriuose siurbiamą naftą ir gaminamas benzinas. Nafta ten lengvai pasiekiamą, tad lengva ją siurbti. Pagamintas benzinas kanistrais nešamas kaimynui ir į kažką iškeičiamas ar parduodamas.

Žmonės gyvena nepakeliamomis sąlygomis jau daug metų. Kokia jų dvasinė būklė?

Teko kalbėti su viena ten dirbančia Rusijos atstove. Ji pasakojo, kad dabartinis Čečėnijos vaizdas jai primena sugriautą Stalingradą po karo, kurį vis tik atstatė ir žmonės turėjo viltį. Čia niekas nesiruošia to daryti. Žmonės visiškai neviltingi. Negalioja įstatymai. Naktį į namus įsiveržia kareiviai, nieko nepaaiškinę jie išsiveda namiešius ir nieks nežino, koks jų likimas.

Tas karas tęsiasi jau 10 metų. Nežinia ar jis išvis kada nors baigsis. Ekonomika tokioje būklėje, kad jos jau nebegalima atstatyti. Reiktų viską kurti nuo nulio. Klesti korupcija, kuri dar daugiau sekina žmogų. Laisvai judėti negalima, nes ant kiekvienos kryžkelės stovi kareiviai. Jei nori praeiti, turi duoti kelis rublius. Atrodo, kad Rusija skiria kažkokias kompensacijas už sugriautą būstą. Jei tą kompensaciją nori gauti, tai beveik pusę jos turi atiduoti valdininkams kaip kyšį, nes kitaip tavo dokumentai nebus nagrinėjami.

Išeities nesimato ir jaučiasi didžiulis skausmas, širdgėla. Neteko sutikti nė vieno laimingo žmogaus. Nepaisant visko, žmonės man buvo labai malonūs, šilti, atviri ir prašė pasaulio dėmesio.

Ar dar kartą važiuotumėte į Čečėniją?

Taip. Žinau, kad Jungtinės Tautos ruošia dokumentus mano kitai kelionei į šią kraujuojančią žemę. Privalau važiuoti ir daryti viską kas mano galioje, kad ši Mirties žemė taptų Vilties žeme. Tai mano pilietinė pareiga.

"Baltijos kelias"

ŽINIOS IŠ LIETUVIŠKŲJŲ TELKINIŲ

(Atkelta iš 7 psl.)
KARIUOMENĖS...

Arienės iškviestas pagrindinis dienos kalbėtojas kons. V. Čekanauskas, padaręs trumpą įvadą apie tuometinės kariuomenės pavojus ir tų karių pasiaukojančią drąsą, perskaitė ištraukas iš 1921 m. Seimo nario Jono Galvydžio-Bukauskio patiektos labai įdomios ir to lai-

ko padėtį apibūdinančios pasiūlymo kalbos kurti Lietuvos kariuomenę. Salėje esantys susikaupę išklausė prelegento kalbos ir ilgais plojimais jam padėkojo. Žodį tarė Birutiečių pirmininkė Alfa Pažiūrienė. Padėkojusi visiems, kurie prisidėjo prie šventės rengimo, priminė nepriklausomybės karą ir savanorių pasiaukojimą, didvyriškumą ir meilę savo že-

mei, savo tautai, užbaigdama savo žodį Bernardo Brazdžio eilėmis:

*Tai ji tau bus saldi paguoda,
Tai ji tau bus širdy gyva,
Balta, baltųjų vyšnių soduos,
Senolių žemė Lietuva.*

Meninėje dalyje solistė Janina Čekanauskienė, muzikai Raimondai Apeikytei akompanuojant, padainavo ypatingai šiai dienai tinkamas,

visų mėgstamas dainas: Jau žirgelis pabalnotas - muz. J. Dambrausko, Tėvynė Lietuva – muz. Alg. Brazinsko, Aras – muz. P. Butkaus, Kampelis – muz. V. Ramanausko, Tykiai, tykiai – muz. Br. Budriūno (liaudies daina) ir paragin-dama visus salėje dainuoti drauge muz. K. Varibausko – Bran-giausios spalvos. Dėkinga publika dar ir dar reikalavo ir

išprašė kartot. Abi menininkės apdovanotos užiančiais plojimai-s ir gėlėmis. Po Lietuvos Himno ir vėliavų išnešimo vai-šintasi gausiais Antaninos Ul-dukienės ir jos padėjėjų paruoš-tais užkandžiais ir kava bei sal-dumynais. Dėkui Los Angeles šauliams ir birutietėms, kad išpildė duotą žodį ir suruošė tik-rai gražią Kariuomenės šventę.

Rūta Sakienė

2005 m.

VASARIO 6 d. 11:30 v. ryto Šv. Jurgio parapijos blynų priešpiečiai, parapijos salėje.
BALANDŽIO 3 d. 11:30 v.r. Atvelykio stalas Šv. Jurgio parapijos salėje.
GEGUŽES 8 d. 11:30 v.r. Motinos dienos priešpiečiai Šv.Jurgio parapijos salėje.
GEGUŽES 30 d. 8:30 v.r. Prisiminimo dienos (Memorial Day) apeigos, Mišios ir pusryčiai. Rengia katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.
BIRŽELIO 19 d. 11:30 Tėvų dienos priešpiečiai Šv. Jurgio parapijos salėje.
RUGPJŪČIO 14 d., sekmadienį 12 val. Lietuvių klubo tradicinis pokylis Amerikos italų vietovėje, 29717 Euclid Ave, Wickliffe, OH.
RUGSĖJO 11 d. 11:30 v. ryto Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.
LAPKRIČIO 13 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. Šv. Jurgio parapijos Rudens šventė

Labai laukiam

NAUJŲ DIRVOS SKAITYTOJŲ

Visi išeivijos lietuviškieji laikraščiai susirūpinę, kad metai iš metų prenumeratorių skaičius mažėja. Vyresnieji pamažu išmiršta, akių ir kitų sunkių ligų kankinami nebegali skaityti, o jaunieji, kad ir labai raginami, nuo lietuviško laikraščio tolsta.

Sunkiau ir sunkiau su naujų, pajėgių bendradarbių telkimu. Sunkiau ir su redaktorinio darbo mokančių suradimu.

Lietuviškieji laikraščiai vien iš prenumeratoros mokesčių išsiversti negali. Skelbimų, kurie išlaiko šio krašto angliškuosius laikraščius, tautybių leidiniai mažiau begauna. Dirvai tik nuolatinių skaitytojų siunčiamos aukos padeda galą su galu sudurti ir laukti kas bus kitais metais.

Vilties Draugijos valdyba – Dirvos leidėjai visas tas bėdas apsvarsčiusi nutarė, nuo dabar iki 2005 m.gegužės 1 d. praveisti naujų skaitytojų telkimo vajų.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys, už Dirvą metams (JAV ir Kanadoj) moka tik 40.00 dol.

Mieli, ilgamečiai Dirvos skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenumeruokite Dirvą savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kur kitur gyvenantiems oro paštu 115.00 dol.

Jei žinote asmenų, Jūsų kaimynystėje ar ir toliau gyvenančių, (JAV ar Kanadoje) kurie Dirvos neskaito, atsiųskite jų adresus. Mes jiems pabandysime Dirvą kuri laiką siųsti nemokamai, kad jie pilnai su laikraščiu susipažintų ir jį pamėgtų.

Taip, bendromis jėgomis, per ilgesnį laiką, gal sutelksime kelis šimtus naujų Dirvos skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime Dirvos tolimesnį leidimą. Padėkite mums tą Dirvos stiprinimą atlikti be dejavimų ir verkimo, o su geros pagalbos draugiška talka.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname atkarpą, kurią lengva iškirpti, užpildyti ir mums atsiųsti.

Dirvos leidėjai

Pavardė ir vardas _____

Nr. ir gatvė _____

Miestas _____ Valstybė _____ Zip _____

Tel. numeris _____

Jei siūlote Dirvą siųsti susipažinimui, įrašykite siūlomojo adresą:

Pavardė ir vardas _____

Nr. ir gatvė _____

Miestas _____ Valstybė _____ Zip _____

LIETUVOJE

**PREZIDENTŪRA NESKELBIA RAŠTO
APIE FURMANAVIČIŲ**

Lietuvos Prezidentūra kategoriškai atsisako paskelbti Generalinės prokuratūros raštą, kuriuo neva buvo išsklaidytos abejonės dėl Darbo partijos atstovo, vidaus reikalų ministro Gintaro Jono Furmanavičiaus galimų sąsajų praicityje su liūdnai pagarsėjusiu koncernu EBSW.

"Tai yra konfidencialus raštas. Būsiu tikslesnis - tai tarnybinis susirašinėjimas", -- tvirtino "Ekstrai" prezidento patarėjas, saugumo grupės vadovas Rytis Muraška. Jo teigimu, nors pažyma apie G. J. Furmanavičiaus praeitį nėra pažymėta grifais "Slaptai", "Tarnybiniam naudojimui" ar panašiai, joje yra neskelbtinų faktų.

"Būtų protingiausia prašymą adresuoti jos autoriams. Gal jie supyks ją paviešinus?" - bandė ugnį į Generalinę prokuratūrą nukreipti R.Muraška.

"Nesuprantu: jei aš rašau laišką, sakykime, meilužei, jos teisė viešinti", - dėl nepamatuoto Prezidentūros užsispyri-

mo ironizavo generalinis prokuroras Antanas Klimavičius. Pareigūno teigimu, pažymoje nėra nei konfidencialių, valstybės paslaptį sudarančių žinių, nei faktų iš baudžiamosios EBSW bylos, kurią tiriant kaip liudytojas buvo apklaustas G.J.Furmanavičius.

Anot "Ekstros" šaltinių, pažymoje vis dėlto buvo paminėtas faktas, kuris turėjo užminti mįslę Prezidentūros klerkams dėl G. J. Furmanavičiaus tinkamumo eiti vidaus reikalų ministro pareigas. Tų pačių šaltinių teigimu, visą laiką deklaravęs, kad buvo tik samdomas EBSW darbuotojas, G.J.Furmanavičius, švelniai tarant, pasakė netiesą.

Prokuratūros pažymoje užsimenama, jog vidaus reikalų ministrą su EBSW aštuonkoju siejo kur kas glaudesni ryšiai. Jiems paaiškėjus, šešėlis dėl skubos skiriant šį "darbietį" ministru kristų pirmiausia ant Prezidentūros.

"*Lietuvos rytas*" pranešė, kad jam būrėja išpranašavo puikią karjerą. www.DELFI.lt

LIETUVOS VICEMINISTRAI

Užsienio reikalų ministras Antanas Valionis teigia, kad jau apsispręsta, jog Darbo partijos siūlomas dr. Zenonas Petrauskas taps užsienio reikalų viceministru. Pasak Darbo partijos frakcijos seniūnės Loretos Graužinienės, Z.Petrausko kandidatūrą partijos nariai pasirinko iš trijų kandidatų. Parlamentarės teigimu, partijos vadovybės pasirinkimą nulėmė Z. Petrausko kvalifikacija ir patirtis. Jis dirba Vilniaus universiteto Teisės fakulteto Tarptautinės ir Europos Sąjungos teisės katedros vedėju, turi docento vardą. Z. Petrauskas kurį laiką dirbo Bosnijoje ir Hercegovinoje, yra ne vienos knygos autorius, bendraautoris ir sudarytojas.

Iki šiol neišku, kas gaus teisingumo viceministro portfelį, kuris per valdančiosios koalicijos derybas atiteko Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjungai. Dienraščio "*Respublika*" teigimu, partijos pirmininkė Kazimira Prunskienė neprieštarauja, kad teisingumo viceministru liktų praėjusią kadenciją šias parei-

gas ėjęs Gintaras Švedas. Teisingumo viceministro postą aukojantys "valstiečiai" esą sutiktų savo atstovą matyti Vidaus reikalų, Susisiekimo, Aplinkos arba Finansų ministerijose.

Kitų siūlomų viceministrų pavardės jau žinomos. Darbo partija, kuriai iš viso atiteko septynių viceministrų portfeliai, aplinkos viceministru skirs UAB "Sabelijos prekyba" direktorių Rytį Šatkauską, finansų viceministru - Apskaitos instituto vyriausiąjį ekspertą Jaunių Simonavičių, socialinės apsaugos ir darbo viceministru - AB "Lietuvos farmacijos" Kauno filialo direktorių Mečislovą Zasčiurinską, švietimo ir mokslo viceministru - Lietuvos veterinarijos akademijos prorektorius Rimantą Mockeliūną, susisiekimo viceministru - Seimo narį Aidą Gedvilą, žemės ūkio viceministru - UAB "Giluva" direktorių Vytautą Kamblevičių.

Socialdemokratų partijos vadovybė nusprendė sveikatos apsaugos viceministru skirti

**DIRVAI
AUKOJO**

R.Petrulis, a.a. Kazio Trečioko prisiminimui, Fort Lauderdale, FL 500
V.Stankus, Lyndhurst, OH 75
E.Ambražiūnas, S.Monica, CA 45
A.Čepulis, Wlby H., OH 45
A.Januška, Milton, MA 45
K.Čeputis, Evanston, IL 25
W.Kazlauskas, Waterbury, CT..20
P.Michelevičius, St. Pete FL ..15
P. Matas, Mentor, OH 10
E.Petrini, Jackson, MS 10
V.Šeštokas, Los Angeles, CA ...10
D.Sodeika, Torrance, CA10
J.Cukuras, Chicago, IL5
H.Vaitaitis, Old Saybrook, CT .. 5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

Rimantą Šadžių, kuris nuo 2003 metų ėjo socialinės apsaugos ir darbo viceministro pareigas. Ūkio viceministru liks Nerijus Eidukevičius, o vidaus reikalų viceministru taps ligšiolinis šios ministerijos vadovas Virgilijus Bulovas.

Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjunga į kultūros viceministro postą nusprendė skirti ministro pirmininko Algirdo Brazausko visuomeninį patarėją kompozitorių Faustą Latėną.

Naujoji sąjunga krašto apsaugos viceministru nusprendė skirti buvusį Seimo narį Gintautą Šivicką. *ELTA*

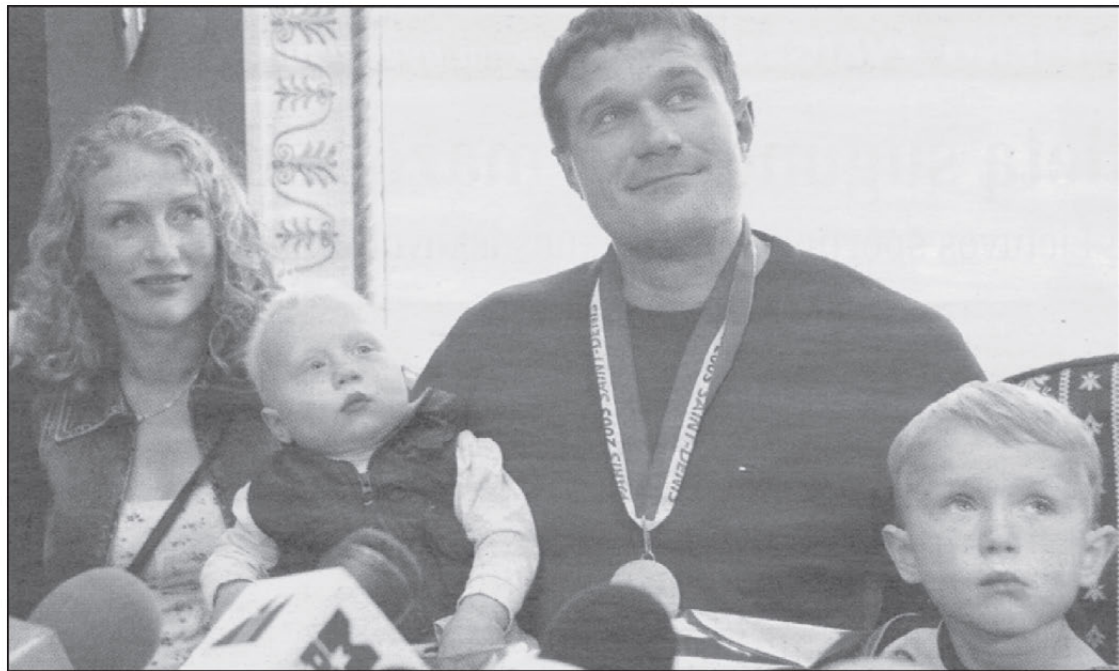
**Vaikų skaičius Lietuvoje
kasmet mažėja 26 tūkst.**

2004 m. vaikai Lietuvoje sudarė 22,5 proc. visų šalies gyventojų. Statistikos departamento duomenimis, tuo metu Lietuvoje gyveno 775,2 tūkst. vaikų, o per pastaruosius ketverius metus vaikų skaičius mažėjo vidutiniškai po 26 tūkst. kasmet. 2003 m. šalyje gimė 30,6 tūkst. vaikų, arba 3,48 proc. daugiau negu 2002 metais, o tūkstančiui gyventojų teko 8.9 gimusiojo. Savo ruožtu vidutinis vaikų, kuriuos moteris pagimdo per visą savo gyvenimą, skaičius sumažėjo nuo 1.39 iki 1.26 vaiko. *ELTA*

Century 21
LEADERS
Real Estate for Your World™
Ričardas Širvinskas
440 257-5033
REALTOR

New Year's Eve Casino Bus Tour
2 days 1 night visit: Casino Niagara, Fallsview and Seneca Niagara Casinos Only \$109 pp
For reservations: Call Gerrie (216) 326-3900

LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA girdima pirmadieniais
9:00-9:30 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.
Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: LithNY@AOL.com arba amberwings@mac.com

Lietuvos geriausiu 2004 metų sportininku išrinktas disko metikas pasaulio olimpinėse žaidynėse dukart iškovojęs aukso medalius, Virgilijus Alekna su savo šeima – žmona Kristina ir sūnumis – Mykolu ir Martynu.

M. Kulbio nuotr.

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204
linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.
Linan Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm
866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119
Paul Stefanac

Geriau vėliau negu niekada. Taip galima vertinti "FIBA Europe" Taline priimtą sprendimą Europos vyrų krepšinio čempionatą 2011 metais rengti Lietuvoje. "Neabejojame, kad Lietuva padarys visus reikalingus darbus, ir Europos vyrų čempionatas jūsų šalyje taps tikra krepšinio švente", - "Lietuvos rytui" sekmadienį sakė "FIBA Europe" vykdančysis direktorius italas Naras Zanolinas.

"Esame nedidelė valstybė, kurioje krepšinis yra sportas numeris vienas, todėl teisė surengti Europos pirmenybes yra išskirtinis įvykis visiems mūsų šalies žmonėms", - Taline sakė Arvydas Sabonis.

"Buvome priversti pripažinti, kad kovą Ispanijai pralaimėsime. Teko ekspromtu keisti taktiką. Jei nebūtume Taline pateikę paraiškos, galbūt ir 2011 metais būtume likę be nieko", - sakė Lietuvos krepšinio federacijos prezidentas Vladas Garastas. 2011-aisiais Lietuva taps Europos

SPORTO ŽINIOS

krepšinio šventovė.

FIBA Europos valdyba nutarė, jog Lietuvai bus skirta surengti 2011 metų Europos vyrų krepšinio čempionatą. Taline (Estija) nuspręsta paskirti trijų Europos čempionatų vietas. Tai bus antrasis kartas Lietuvos istorijoje, kai mūsų šalis rengs Europos krepšinio čempionatą. Prieš tai Senojo žemyno pirmenybės Lietuvoje vyko 1939 metais ką tik pastatytoje Kauno sporto halėje.

Europos čempionato teks laukti septynerius metus. Lietuva, pretendavusi rengti 2007 metų pirmenybes, šią teisę turės ketveriais metais vėliau - pažadai, kad vietoj žaliuojančių pievų po dvejų metų stovės modernios arenos, neįtikino FIBA-Europos vykdomojo komiteto narių. Lietuvai patikėta teisė surengti 2011 metų Senojo žemyno vyrų krepšinio pirmenybes, kuriose bus dalijami olimpiniai kelialapiai.

Lietuvos čempiono "Kauno" klubo saugas Andrius Gedgaudas išrinktas geriausiu šiais metais Lietuvoje rungtyniavusiu futbolininku. Lietuvos futbolo federacijos rengiamuose rinkimuose 26 metų Gedgaudas surinko 229 taškus. Jis nedidele taškų persvara aplenkė rezultatyviausią šio sezono A lygos žaidėją Povilą Lukšį iš Panevėžio "Ekranos".

Krepšininko Arvydo Sabonio 40-mečio šventę Kauno Karininkų ramovėje susirinko apie 300 svečių. Tarp jų buvo ir Lietuvos vadovai, ir šalies verslo bei pramogų pasaulio garsenybės, ir net legendinis Maskvos CSKA krepšininkas Vladimir Tkačenka. A. Sabonis parengė svečiams išpūdingas vaišes, o šie jį apdovanojo stulbinančiomis dovanomis. Kauno savivaldybė įteikė specialiai A. Saboniui pagamintą aukso žiedą. Tačiau pats krepšininkas pasižymėjo kuklumu, kuriuo net per gimtadienį žavėjo.

Paaukuotas sidabrinis 2 kg diskas buvo įteiktas Virgilijui Aleknei geriausio metų sportininko išrinkimo proga.

M. Kulbio nuotr.

Patria Imports

We Sell Koldunai
Gourmet Deli Meats & Breads
Imported Condiments & Foods
Wines, Beer & Waters
Candies, Gifts and More!
794 East 185th St. • 216-531-6720

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

**SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ**

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jauką atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.